

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Vývoj daně z příjmů fyzických osob v České republice

Development of Tax on Personal Income in the Czech Republic

Student: Bc. Jiří Krňávek

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jiřina Krajčová

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví

Zadání diplomové práce

Student:

Bc. Jiří Krňávek

Studijní program:

N6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6202T049 Účetnictví a daně

Specializace:

00 Účetnictví a daně

Téma:

Vývoj daně z příjmů fyzických osob v České republice
Development of Tax on Personal Income in the Czech Republic

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Charakteristika daně z příjmů fyzických osob
 3. Zásadní změny daně z příjmů fyzických osob
 4. Analýza daně z příjmů fyzických osob
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a příjmů ze závislé činnosti v roce 2013*. 21. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 424 s. ISBN 978-80-7263-798-0.
PELECH, Petr a Vladimír PELC. *Daně z příjmů: s komentářem 2013*. 13. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 1056 s. ISBN 978-80-7263-784-3.
VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1. VOX, 2012. 372 s. ISBN 978-80-87480-05-2.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jiřina Krajčová**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 25.04.2014

Ing. Jana Hakalová, Ph.D.
vedoucí katedry

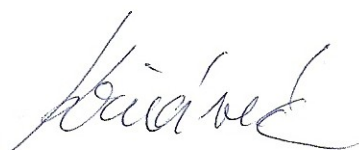

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Prohlášení o samostatném vypracování diplomové práce

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracoval samostatně s použitím literatury, kterou uvádím v přiloženém seznamu.

V Ostravě dne 25. dubna 2014

.....

podpis studenta

Obsah

1. Úvod.....	5
2. Charakteristika daně z příjmů fyzických osob	6
2.1 Obecná charakteristika daně.....	6
2.2 Funkce daní	6
2.3 Nástroje daňové politiky	7
2.4 Konstrukční prvky daně	8
2.5 Klasifikace daní.....	10
2.6 Daňový systém České republiky	13
2.7 Daň z příjmů fyzických osob	16
3. Zásadní změny daně z příjmů fyzických osob	27
3.1 Sazba daně z příjmu v letech 1999 – 2014.....	27
3.2 Novinky v dani z příjmů pro rok 2014.....	33
3.3 Předpokládané změny v dani z příjmů pro rok 2015	35
3.4 Výdajové paušály u živnostníků v roce 2015.....	35
3.5 Volební programy politických stran.....	36
3.6 Daň z příjmů fyzických osob v Evropské Unii	41
4. Analýza daně z příjmů fyzických osob	50
4.1 Výpočet čisté mzdy v letech 2007 až 2015	51
4.2 Vývoj příjmu z daně z příjmů fyzických osob v rozpočtu města Šumperk v letech 2007 až 2014	55
4.3 Vlastní návrhy změn v dani z příjmů fyzických osob	61
5. Závěr	67
Seznam použité literatury	68
Seznam zkratk	71
Seznam tabulek	72
Seznam grafů.....	74

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Seznam příloh

Přílohy

1. Úvod

Diplomová práce se na svém začátku zabývá obecnou charakteristikou daně, funkcemi daně a historií daní. Dále se úvodní část práce zabývá konstrukčními prvky daně a klasifikací daní. V závěru první části práce je definován daňový systém České republiky a charakterizována daň z příjmů fyzických osob.

Druhá část práce analyzuje zásadní změny daně z příjmů fyzických osob. Popisuje druhy přímých daní, jejich konstrukce a soustavy daní v jednotlivých obdobích. Dále se tato kapitola zabývá analýzou volebních programů současných politických stran, které vyhrály předčasné volby v říjnu 2013. Jsou zde naznačeny plány a vize politických stran v oblasti daně z příjmů fyzických osob. Dále třetí kapitola analyzuje osobní důchodovou daň sousedních států České republiky a dalších vybraných států Evropské unie. Závěrečná část kapitoly se zabývá analýzou změn v dani z příjmů pro rok 2014, dále změnami týkajícími se výdajových paušálů pro živnostníky v roce 2015 a vývojem sazeb daně z příjmů v České republice.

Poslední část práce se zabývá analýzou daně z příjmů fyzických osob. V úvodu této části je podrobně analyzován výpočet čisté mzdy ve vybraných letech v České republice. Pro výpočty analýzy byly použity hodnoty průměrné mzdy, které byly v příslušných letech aktuální. Je zde kladen důraz na změny v základu daně pro výpočet čisté mzdy a změny v odvodech sociálního a zdravotního pojištění zaměstnance. Dále je zde podrobně analyzována změna ve zdanění zaměstnanců v letech 2014 a 2015. V další části této kapitoly je analyzován rozpočet města Šumperk ve vztahu k dani z příjmů fyzických osob ve vybraných letech. V práci jsou pro zpřehlednění analýzy využity grafy a tabulky. V závěrečné části kapitoly je uveden vlastní návrh změn v dani z příjmů fyzických osob v České republice. Návrhy jsou provedeny na základě analýzy vývoje daně z příjmů fyzických osob ve vybraných letech a na základě volebních programů současných politických.

Cílem práce je analyzovat vývoj daně z příjmů fyzických osob se zaměřením na sazbu daně od roku 2007 po současnost. Dalším cílem je navrhnout změny zdanění fyzických osob vycházející z analýzy a z vybraných volebních programů politických stran.

2. Charakteristika daně z příjmů fyzických osob

Tato kapitola se zabývá obecnou charakteristikou daně, funkcí daní a nástroji daňové politiky. Daňová politika představuje využívání daňových nástrojů ke stimulování ekonomických a sociálních procesů ve společnosti. Dále se tato kapitola zabývá historií daní, která popsána v příloze č. 2. Dále je zde uvedeno jaké druhy daní byly používány, jak docházelo k jejich zavádění a jak se formovala daňová soustava. Kapitola popisuje konstrukční prvky daně a ukazuje základní klasifikaci daní v České republice. Poslední část úvodní kapitoly analyzuje daňový systém České republiky a je zde podrobně popsána daň z příjmů fyzických osob, její základní části a struktura.

2.1 Obecná charakteristika daně

Daň je nejvýznamnějším příjmem do státního rozpočtu každého státu. Avšak není definována v zákoně o správě daní a poplatků, ale ani v jiných zákonech o jednotlivých daních. Přesto lze daň definovat jako zákonem povinnou platbu do veřejného rozpočtu, která je neúčelová, nenávratná, neekvivalentní a opakovaná.

V České republice musí být daně zavedeny zákonem a jedině zákon stanovuje povinnost platit daně. Výběr daní od ekonomických subjektů ve formě daně je projevem mocenského zasahování státu do procesu rozdělování. Daně se obecně platí v zákonem stanoveném cyklu, avšak některé daně jsou vyměřovány a placeny jednorázově při vzniku určité finanční skutečnosti.

2.2 Funkce daní

- Alokační,
- Fiskální,
- Redistribuční,
- Stimulační,
- Stabilizační.

Alokační funkce daní se zabývá problematikou umísťování vládních výdajů. Řeší optimální rozdělení mezi veřejnou a soukromou spotřebou. Vezměme například očkování u lékaře – těm, co si ho zaplatí, může stát snížit daňovou povinnost. Stát tak může usměrnit preference spotřebitelů a motivovat je k určitým činnostem, které by jinak sami od sebe nedělali, přestože jsou pro ně přínosné.

Účelem fiskální funkce je zajistit příjmy do státního rozpočtu. V současnosti se jedná o nejdůležitější příjem státu. Prostřednictvím daní můžeme efektivně ovlivňovat činnost ekonomických subjektů. Daň je také nástrojem regulace rozdělení důchodů a majetku v prostředí svobodné konkurence.

Redistribuční funkce daní zajišťuje prostřednictvím transferových plateb a daní rozdělení důchodu mezi obyvatele. „*V ekonomice bez existence vlády by vlastnictví zdrojů, dovedností, zručností a určitých dispozic vedlo k nezvratnému rozdělení bohatství a důchodů, které by mělo za následek drastické zvýšení rozdílů mezi obyvatelstvem, život v přepychu jedněch a obrovskou bídu druhých. Celková úroveň blahobytu by byla nízká. Vláda odnímáním části důchodu u poplatníků a poskytováním transferových plateb modifikuje prvotní distribuci.*“ Jak uvádí Široký (2008, s. 13).

Stimulační funkce daně používá daňové nástroje k ovlivnění činnosti ekonomických subjektů a tempa jejich rozvoje. Příkladem je rozdílné daňové zatížení různých kategorií ekonomických subjektů. Takto může daň utlumit nebo povzbudit rozvoj určitých činností.

Stabilizační funkce daně napomáhá zmírňovat dopady cyklických výkyvů v ekonomice. Využívá se k dosažení zaměstnanosti a cenové stability. Stát tak může ovlivňovat agregátní poptávku nebo cenovou hladinu, čímž také ovlivňuje chování jednotlivých ekonomických subjektů.

2.3 Nástroje daňové politiky

Daňová politika představuje využívání daňových nástrojů ke stimulování ekonomických a sociálních procesů ve společnosti. Prostřednictvím daňové politiky můžeme ovlivňovat investice, výrobu, poptávku, příliv či odliv kapitálu, pracovní aktivitu, majetkovou strukturu a ceny. Daňová politika pracuje s převážně dlouhodobými nástroji. Tyto nástroje dělíme dle kritéria samostatnosti jejich působení na ekonomiku.

Vestavěné stabilizátory jsou opatření, která působí v hospodářství automaticky a nevyžadují další zásahy státu. Cílem vestavěných stabilizátorů je zajištění efektivnosti využívání výrobních zdrojů. Typickým příkladem vestavěného stabilizátoru je progresivní daň z příjmu, pojištění v nezaměstnanosti a státní výkup zemědělských přebytků.

Diskreční opatření na rozdíl od vestavěných stabilizátorů nepůsobí v ekonomice automaticky. Jsou to jednorázová opatření vlády a mají podobu přímých intervencí, pomocí

nichž se vláda snaží omezit cyklický vývoj ekonomiky. Nevýhodou jsou realizační a informační zpoždění.

2.4 Konstrukční prvky daně

Daň se skládá z několika konstrukčních prvků. Tyto prvky jsou vyjádřeny v příslušném zákoně, který upravuje jednotlivé daně. Právní zakotvení těchto obsahových konstrukčních prvků předpokládá vznik, zánik i trvání daňověprávního vztahu. Tyto obsahové prvky lze proto současně označit i jako základní náležitosti daňověprávního vztahu. Při konstrukci daně se musí brát zřetel na to, jak na ekonomické subjekty bude působit, kdy a od koho se bude vybírat a jak moc zatíží určité skupiny subjektů.

Základní konstrukční prvky daně jsou:

- subjekt daně,
- předmět daně,
- základ daně,
- sazba daně,
- korekční prvky,
- rozpočtové určení,
- správce daně,
- podmínky placení.

„Subjektem daně je ten, komu ukládá zákon daňovou povinnost, tj. povinnost snášet daňové břemeno. Na označení takového subjektu se používá termín poplatník daně, kterým je zpravidla fyzická nebo právnická osoba, která má příjmy nebo majetek podléhající dani nebo která vykonává činnost, se kterou zákon spojuje daňovou povinnost. Subjektem daně je také plátce daně, kterého třeba odlišovat od poplatníka daně. Plátcem daně je fyzická nebo právnická osoba, která je na základě ustanovení zákona povinna daň vypočítat, vybrat (srazit) a odvést do určité lhůty příslušnému správci daně.“ Jak tvrdí Grůň (2009, s. 143).

Předmětem daně může být příjem, důchod, výnos z majetku, vlastnictví nebo užívání majetku, převod vlastnictví, spotřeba, ale i vykonávání určité činnosti. Předmět daně, nebo také objekt daně je hmotně právní skutečnost, se kterou zákon spojuje daňovou povinnost. Podle předmětu daně se nejčastěji označují i jednotlivé druhy daní (daň z nemovitostí, daň z příjmů apod.).

Základ daně je kvantitativním parametrem pro určení výše daňové povinnosti. Je to veličina stavu k určitému dni, nebo průběhu za určité období. „*Základ daně se stanoví podle účetní závěrky poplatníka, hrubé mzdy, úředním odhadem axiomem atd., přičemž jednotkou míry základu mohou být hmotnost, množství peněžní jednotka apod. Velmi obecná formulace základu daně vede k různým výjimkám ze základu daně. Jednou z těchto zákonem stanovených výjimek je daňové minimum.*“ Jak uvádí Mrkývka (2004, s. 9).

Sazba daně je číselné měřítko, pomocí něhož se vypočítává výše konkrétní daně. Sazba daně také určuje výši daně ve vztahu k daňovému základu. Sazby daně se dělí na dva druhy a mají různý charakter. Sazby daně rozdělujeme na tyto druhy:

- pevná sazba – také se označuje jako prostá sazba, daň se určuje pevnou sumou, a to zpravidla bez ohledu na výši základu daně. Také se vyskytuje varianta této sazby, jejíž výše je určována pevnou sumou za měrnou jednotku (např. u spotřebních daní nebo u daně z nemovitostí). Pevná sazba se častěji použije u poplatků než u daně.
- Procentní sazba – vyjadřuje se procentem ze základu daně, přičemž tato sazba může mít povahu:
 - lineární – stejné procentní zatížení různého daňového základu (např. u daně z příjmů právnických osob a také u poplatků),
 - vzestupná – neboli progresivní sazba daně, v praxi se uplatňuje ve dvou podobách, a to jako progresivně-stupňovitá a progresivně-plynulá sazba, dosahuje se to kombinací pevné částky a určitého procenta na vyjádření výše daně v rámci jednotlivých stupňů základu daně,
 - sestupná – neboli degresivní sazba daně. Čím nižší je základ, tím je menší procento daňového zatížení. V daňové soustavě se tento typ progresivní sazby daně nevyskytuje.

Korekční prvky ovlivňují vyměření daně prostřednictvím použitého systému osvobození od daně, daňových úlev, slev atd. Korekční prvky se mohou uplatnit v souladu s danou úpravou daně přímo ze zákona nebo na základě individuálního aktu správce daně.

Rozpočtové určení určuje, do kterého z veřejných rozpočtů bude plynout výnos z daně. Rozhoduje o tom, zda celý výnos nebo zda se rozpočty o výnos a v jakém poměru dělí. Daň nutně nemusí plynout výhradně do státního rozpočtu, ale může být příjmem státního fondu nebo také územního samosprávních celku.

Správce daně je oprávněn činit opatření nutná k úplnému a správnému zjištění, stanovení a splnění daňových povinností daňovými subjekty. Správce daně je především územní finanční orgán, celní a jiné správní úřady, které zákon správou daně pověřil.

Podmínky placení vymezují termíny a zásady placení daní. Stanovují, že se má daň platit jednorázově nebo zálohově. Podmínky placení daně dále určují účet správce daně, konstantní symbol, variabilní symbol, datum zaplacení daně apod.

2.5 Klasifikace daní

Pravděpodobně nejznámějším členění daní je členění podle vazby daně na příjem poplatníka. Daně přímé a nepřímé. Právě toto členění je často nepřesně zaměňováno za třídění podle dopadu daně. Mezi další základní klasifikace daní můžeme zařadit ty, které se zabývají určením poplatníka daně, tj. třídění podle subjektu daně. Dále stanovením předmětu daně, tedy třídění podle objektu daně, a zjištěním, do jaké míry respektují příjmovou situaci občana, tj. osobní a in rem daně.

- Klasifikace daní dle jejich vazby na důchod poplatníka,
- klasifikace daní dle subjektu daně,
- klasifikace daní dle objektu daně,
- klasifikace daní dle jejich respektování příjmových poměrů poplatníka,
- klasifikace daní dle způsobu jejich úhrady,
- klasifikace daní dle okruhu jejich splatnosti a stupně závaznosti.

Členění daní podle jejich vazby na důchod poplatníka se používá již od dob feudalismu. Daně, tedy členíme na:

- přímé – jsou poplatníkovy vyměřeny bezprostředně z jeho důchodu nebo majetku a předpokládá se, že jejich výše jde na vrub důchodu osoby, které jsou předeepsány,
- nepřímé – jsou vybíraný a placeny v cenách nakupovaného zboží, služeb, převodů atd. Rozhodujícím momentem placení nepřímých daní je akt nákupu či spotřeby příslušné komodity. Nepřímé daně jsou vyměřeny stejně pro osoby s vysokými i nízkými příjmy, nerespektují tak důchodovou ani majetkovou situaci osoby.

„Někdy se při tomto členění daní používá i kritérium shody osoby plátce a poplatníka, přičemž za plátce daně je považován ten, který je ze zákona povinen daň spočítat, vybrat a odvést; poplatníkem daně je ten subjekt, který nese daňové břemeno. Z vnějšího pohledu by se

tedy mohlo zdát, že zatímco u daní nepřímých je poplatník a plátce osoba totožná (vyjma specifických situací, kdy je příjem zdaněn přímo u zdroje příjmu), pro nepřímé daně je typickým oddělení osoby plátce od osoby poplatníka.“ Jak uvádí Široký (2008, s. 49).

Třídění daní podle subjektu daně vymezuje osobu, která je nucena platit daň. Tato osoba může být:

- jednotlivec – jednotlivec je charakterizován jménem, příjmením, rodným číslem a trvalým bydlištěm,
- domácnost – daňové břemeno nese určená hlava rodiny, která odvádí daň za domácnost jako celek,
- oba manželé – je-li zaveden manželský splitting, což znamená, že všechny příjmy manželů se sumarizují a dělí dvěma,
- všichni členové domácnosti – v tomto případě se jedná o plný splitting a znamená to, sumarizaci příjmů všech členů domácnosti a vydělení buď počtem osob patřících do domácnosti, nebo počtem výdělečně činných členů domácnosti,
- firma – jedná se o právnickou osobu, která navenek vystupuje jako organizace, firma je definována právní formou, je zapsána v obchodním rejstříku, kde je jí přiděleno identifikační číslo.

Klasifikace daní dle objektu daně definuje předmět daně, na který se daň váže a důvod jejího odvádění. Daně mohou být:

- důchodové – jsou uvaleny na příjem poplatníka, na mzdu, rentu, zisk a úroky plynoucí mu jednak v peněžní, ale i v naturální formě,
- výnosové – jejich výše je většinou odhadovaná podle vnějších reálných znaků výdělečné činnosti, např. počet zaměstnanců, druh podnikání, velikost budov apod.,
- majetkové – zdaňují movitý i nemovitý majetek poplatníka a to jeho držbu i nabytí,
- subjektové – taky se jim říká daň z hlavy, ty poplatník platí z titulu samotné své existence, např. docílení určitého věku poplatníka, při poskytnutí volebního práva. Subjektová daň je speciální případ paušální daně, která je stanovena v pevné výši, poplatník se jí nemůže vyhnout změnou svého chování.

- Obrátové daně – jsou uvaleny na hrubý obrát u každého stupně výroby podílejícího se na zpracování výrobku, nebo na čistý obrát, případně na obrát docílený v posledním stupni rozpracovanosti, tedy u posledního zpracovatele,
- spotřební – jsou uvalovány na veškerou spotřebu nebo na spotřebu specifických skupiny výrobků.

„Někdy se podle tohoto kritéria daně dělí též na kapitálové, které postihují stav, jenž nastane k určitému datu (např. daň z držby nemovitosti), a tokové, kdy se zjišťuje změna množství předmětu zdaňování za určitou časovou jednotku (např. příjmy za zdaňovací období).“ Jak tvrdí Široký (2008, s. 50).

Při klasifikaci daní dle jejich respektování příjmových poměrů poplatníka se daně posuzují podle toho, jak zohledňují platební schopnost poplatníka. Rozlišujeme tedy:

- osobní daně – vyměřují se na základě poplatníkova osobního příjmu nebo příjmů z podnikání, tím tak respektují jeho důchodovou situaci,
- in rem daně – výše daně není závislá na poplatníkově příjmu. Poplatní daně in rem odvádí z titulu vlastnictví či nabytí určitého majetku, nákupu či spotřeby zboží a služeb.

Klasifikace daní dle způsobu placení rozděluje daně na daně vybírané na základě daňového přiznání a daně vybírané srážkou.

Podle okruhu splatnosti daní a stupně jejich závaznosti dělíme daně na:

- centrální – jsou aplikované na celostátní úrovni, jsou jednotné na celém území státu,
- municipální – tyto daně mohou ustanovit nižší municipality a v rámci jednoho státu se mnohdy liší svou velikostí,
- nadnárodní.

Další možností jak klasifikovat daně je klasifikace podle OECD. Zkratka OECD je organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (zkráceně OECD z angl. Organisation for Economic Cooperation and Development) je nadnárodní organizace 34 ekonomicky nejvyspělejších států světa, jež přijaly principy demokracie a tržní ekonomiky. Zásadní význam klasifikace podle OECD je pro účely statistického zpracování. Zejména je tato klasifikace přínosná, pokud se týká příjmů veřejných rozpočtů. Tato klasifikace třídí daně

do šesti hlavních skupin a dále do podrobnějších podskupin. Klasifikace OECD, která je stále v širším měřítku používána i v České republice, je následující:

- daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů – dále se dělí na daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů odjednotlivců a od společností,
- příspěvky na sociální zabezpečení – podle zaměstnance, zaměstnavatele a samostatně výdělečných osob nebo nezaměstnaných osob,
- daně z mezd pracovních sil,
- daně majetkové:
 - pravidelné daně z nemovitého majetku,
 - pravidelné daně z čistého jmění,
 - daně z pozůstalosti, dědické a darovací,
 - daně z finančních a kapitálových transakcí,
 - ostatní nepravidelné daně z majetku,
- daně ze zboží a služeb:
 - daně z výroby, prodeje, převodu, pronájmu a dodávek zboží a poskytování služeb,
 - daně z používání nebo povolení používání zboží nebo vykonávání činností,
- ostatní daně – placené výhradně podniky, placené jinými subjekty než podniky, nebo neidentifikovatelné.

Tato klasifikace slouží zejména pro srovnávání údajů mezi jednotlivými státy, avšak se neshoduje s výše uvedenými ekonomickými hledisky. Některé podskupiny klasifikace podle OECD nemají v České republice naplnění, protože tyto daně nejsou v našem státě zavedeny.

2.6 Daňový systém České republiky

Pojem daňová soustava je často chybně zaměňována s pojmem daňový systém. Daňový systém představuje širší pojem než daňová soustava. Daňovým systémem se rozumí:

- soustava daní,
- technicky, právně a organizačně konstituovaný systém institucí zabezpečujících správu daní, jejich kontrolu, vymáhání a vyměrování,

- systém metod, postupů a nástrojů, které daňové instituce uplatňují ve vztahu k daňovým subjektům.

Daňová soustava představuje všechny daně vybírané v daném státě v určitém čase. Jednotlivé daně soustavy jsou právně definovány v daňových zákonech.

„Na tvorbě a uspořádání daňového systému se zákonitě podílejí i některé další faktory než, které podmiňují podobu daňové soustavy. K dlouhodobým faktorům patří hlavně demografické, technologické a ekologické změny; krátkodobým faktorem je např. změna politického vnímání některých funkcí daní a veřejných financí vůbec jako následek výsledku voleb. Daňový systém každého státu je produktem jeho dlouhodobého politického, hospodářského i kulturního vývoje, na kterém často pracovaly celé generace; každá, pochopitelně, podle převládajících názorů a potřeb. Každý racionálně vybudovaný daňový systém však musí spočívat na nějakém zásadním podkladě, který logicky souvisí s hospodářskými a sociálními ideami toho kterého státu. Jím se přizpůsobuje i účelovost daňového systému a povinnostní vztahy, které z něho vyplývají, se potom realizují tak, aby funkce jednotlivých daní byly v souladu s jejich faktickými účinky.“ Jak tvrdí Grůň (2009, s. 120).

Základem každého daňového systému je hospodářská základna státu. Daňový systém musí být obrazem existujících základních ekonomických vztahů ve společnosti, vyjádřením cílů a záměrů finanční politiky každého státu. Jeho zaměření musí směřovat především do hospodářské sféry. Zejména pro podnikatelskou sféru je klíčovou otázkou účelné a racionální rozložení daňového břemene.

Pružnost daňového systému souvisí s jeho stabilitou. Požadavek pružnosti daňového systému není populární, protože je v rozporu se zastaralými názory na ryze fiskální funkci daní. *„Je třeba si však uvědomit, že pružnost vůbec neznamená změnu základního daňového zatížení, ale jen určitou právně přiznanou možnost jeho korekce se zřetelem na nově vzniklé, nepředpokládané skutečnosti, aby se daňový systém stal efektivnějším a účinnějším prvkem hospodářského mechanismu.“ Jak tvrdí Grůň (2009, s. 120).*

„Předpokladem úspěšného fungování daňového systému je i jeho přiměřená výnosovost s cílem krýt výdaje státních potřeb (případně jejich podstatnou část). Bylo by proto neúčelné a neefektivní zavádět v rámci daňového systému takové druhy daní, které mají charakter čistě evidenční, pořádkový, kontrolní apod. Hromadění takových daní v rámci

daňového systému jej navíc zbytečně komplikuje, dělá ho neúčinným, ba často i zbytečně rozsáhlým. Ve vztahu k obyvatelstvu racionální daňový systém by měl plně respektovat a to i v praxi i uplatňovat sociální hledisko a přihlížet k tomu, zda vztahy k veřejnému rozpočtu jsou určovány pouze osobou plátce daně nebo i jeho majetkem, hospodářskou činností apod.“ Jak tvrdí Gruň (2009, s. 121).

Optimální daňový systém by měl být:

- ekonomicky efektivní,
- administrativně nenáročný,
- flexibilní,
- přehledný,
- spravedlivý.

Daňový systém v České republice několikrát prošel změnami, přes období první republiky, druhou světovou válku, období komunismu a nakonec poslední změnou v listopadu 1989. A protože se právě po listopadu 1989 změnili ekonomické podmínky v Československu, bylo potřeba zasáhnout do daňové oblasti. Platný systém daní byl zastaralý a v pozměněné formě platil již od roku 1953. Změna daňové soustavy byla ukončena přijetím nové daňové soustavy v roce 1992, která fungovala a byla založena na následujících principech:

- princip harmonizace daňové soustavy v rámci vyspělých evropských zemích,
- princip flexibility, který zajišťuje plynulou regulovatelnost vývojové linie hrubého národního produktu,
- princip spravedlivosti, který se uplatnil zejména v podmínkách zdanění zahraničních a tuzemských osob,
- princip neutrality, jež zajišťuje rovné konkurenční prostředí pro všechny ekonomické subjekty,
- princip administrativní nenáročnosti, který zajišťuje účinnost, efektivnost a hospodárnost při správě veřejných financí a výběru daní,
- psychologický princip, který klade důraz na tradici daní, mentalitu adresátů a jejich ekonomicko-právní vědomí.

„Nová soustava daní byla rámcově upravena zákonem č. 212/1992 Sb., který s účinností od 1. 1. 1993, zrušil s účinností pro celou tehdejší federaci dosud platné daňové

předpisy a stanovil daně tvořící novou soustavu, přičemž vymezil kompetence v oblasti daní mezi federací a obě republiky. Zákon taxativním výčtem vyjmenovává, které daně mají tvořit novou daňovou soustavu, a stanovuje, že žádné jiné daně nemohou být zavedeny a aplikovány.“ Jak uvádí Mrkývka (2004, s. 14).

Daňová soustava České republiky tvoří:

- daň z příjmů fyzických osob,
- daň z příjmů právnických osob,
- daň z nemovitých věcí,
- silniční daň,
- daň z nabytí nemovitých věcí,
- daň z přidané hodnoty,
- spotřební daň z minerálních olejů,
- spotřební daň z lihu a lihovin,
- spotřební daň z vína,
- spotřební daň z piva,
- spotřební daň z tabákových výrobků,
- daň ze zemního plynu a některých dalších plynů,
- daň z pevných paliv,
- daň z elektřiny.

Soustavu poplatků tvoří:

- soudní poplatky,
- správní poplatky,
- zvláštní dávky poplatkového charakteru stojící mimo správní poplatky (např. poplatky ve spojitosti s užíváním dálnic nebo s ochranou životního prostředí),
- místní poplatky.

2.7 Daň z příjmů fyzických osob

Daně v České republice primárně dělíme na přímé a nepřímé. Daně z příjmů patří mezi daně přímé. Daně z příjmů spolu s daní z přidané hodnoty se řadí k nejvýznamnějším zdrojům státního rozpočtu.

*„Osobní důchodová daň je nezbytnou součástí každého moderního daňového systému. Konstrukce daně je složitá, a to hned z několika důvodů. Na tuto daň jsou kladeny nejvyšší požadavky. Má zohlednit sociální postavení poplatníků, a tím umožnit redistribuci vytvořeného důchodu od osob s vyššími příjmy k osobám s nižšími příjmy. Svými konstrukčními prvky má přispět k tomu, aby se poplatník choval v souladu se stanovenými prioritami společnosti. K tomu se využívá osvobození od daně, odpočtů od základu daně (především nestandardních), slev na dani atd. Ostatně pro celou řadu osob je právě daň z příjmů fyzických osob synonymem pojmu daň. S jistou nadsázkou lze tvrdit, že se jedná o daň nejméně oblíbenou. Osobní důchodová daň se v českém daňovém systému nazývá **daní z příjmů fyzických osob**. Trend posledních desetiletí žádá, aby základna zdanění byla co nejjednodušší.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 144).*

Zákon o daních z příjmů je součástí veřejného práva. Tento zákon aplikován na příjem fyzických osob, obchodních společností nebo jiných právnických osob. Zákon o daních z příjmů má několik částí.

První část se věnuje dani z příjmů fyzických osob včetně definice poplatníka, předmětu, osvobození, základu daně, nezdanitelných položek a sazby daně. První část zákona je zachycena v §2 až §16.

Druhá část se věnuje dani z příjmů právnických osob včetně poplatníků, zdaňovacího období, předmětu daně, osvobození od daně, základu daně a sazby. Druhá část zákona je zachycena v §17 až §21. Další části zákona popisují společná ustanovení, ustanovení pro vybírání daně z příjmů a přechodná ustanovení.

Poplatník daně

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby. Dělíme je do dvou skupin na daňové rezidenty a nerezidenty.

Daňový rezident je tedy fyzická osoba, která má bydliště v České republice. Může jím být však i osoba, která tu nemá bydliště, avšak na území České republiky v průběhu kalendářního roku pobývá alespoň 183 dní. Tito poplatníci mají neomezenou daňovou povinnost. Neomezenou daňovou povinností se rozumí, že poplatník zdaňuje v České republice jak příjmy plynoucí ze zdrojů v tuzemsku tak ze zdrojů plynoucích ze zahraničí.

Osoby, které nemají v České republice bydliště a ani se zde obvykle nezdržují, zdaňují pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky. Nazýváme je daňoví nerezidenti. Dále poplatníci, kteří se v České republice zdržují pouze za účelem studia nebo léčení, mají daňovou povinnost, která se vztahuje pouze na příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky, i v případě, že se v tuzemsku obvykle zdržují.¹

Předmět daně

„Dani z příjmů fyzických osob podléhají veškeré příjmy fyzických osob s výjimkou příjmů, které nejsou jejím předmětem. Jde nejen o příjmy peněžní, ale také nepeněžní (oceněné zpravidla podle zákona o oceňování). I když obecně vymezit příjem je velmi složité, lze uvést, že příjmem rozumíme vše, čím dochází ke zvýšení majetku poplatníka.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 151).

Předmětem daně jsou:

- příjmy ze závislé činnosti (§ 6),
- příjmy ze samostatné činnosti (§ 7),
- příjmy z kapitálového majetku (§ 8),
- příjmy z nájmu (§ 9),
- ostatní příjmy (§ 10).

Základ daně a daňová ztráta

Základem daně je částka, o kterou příjmy plynoucí poplatníkovi ve zdaňovacím období, za které se pro účely daně z příjmů fyzických osob považuje kalendářní rok, přesahují výdaje prokazatelně vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení, pokud není stanoveno jinak.

U poplatníka, kterému plynou ve zdaňovacím období souběžně dva nebo více druhů příjmů uvedených v § 6 až 10, je základem daně součet dílčích základů daně.

Pokud podle účetnictví, daňové evidence nebo podle záznamů o příjmech a výdajích přesáhnou výdaje příjmy, je rozdíl ztrátou. O ztrátu se sníží úhrn dílčích základů daně zjištěných podle jednotlivých druhů příjmů. Tuto daňovou ztrátu lze odečíst od úhrnu dílčích základů daně v následujících zdaňovacích obdobích.

¹ § 2, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Do základu daně se nezahrnují příjmy osvobozené od daně a příjmy, pro které je dále stanoveno, že se z nich daň vybírá srážkou daně.

Rozdíl mezi příjmy a výdaji se zvyšuje o:

- částku závazku, který zanikl jinak než jeho splněním, započtením, dohodou mezi věřitelem a dlužníkem, kterou se dosavadní závazek nahrazuje závazkem novým,
- hodnotu záloh, které jsou výdajem na dosažení, zajištění a udržení příjmů, uhrazených poplatníkem, který nevede účetnictví,
- příjem plynoucí poplatníkovi, který vede daňovou evidenci, ze směnky, kterou je hrazena pohledávka.²

Příjmy ze závislé činnosti

„Dílčí základ daně příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků se týká největšího počtu poplatníků, neboť v rámci něho se zdaňují mzdy a platy. Pro převážnou část populace se jedná o nejdůležitější součást celoživotního důchodu.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 161).

Odpovědnost za řádné plnění daňové povinnosti je na zaměstnavateli. Zaměstnanec obdrží mzdu již po zdanění, resp. po odpočtu zálohy na daň a odvodu sociálního pojištění.

Příjmy ze závislé činnosti rozumíme příjmy pravidelné nebo jednorázové bez ohledu na to, zda je na ně právní nárok či nikoli, zda je od zaměstnavatele dostává zaměstnanec nebo osoba, na kterou přešlo příslušné právo podle zvláštních předpisů.

„Podstatným rysem závislé činnosti je fakt, že je vykonávána podle pokynů toho, kdo příjem vyplácí, například jeho jménem, v jím stanovených hodinách, za použití jeho strojů a pracovních pomůcek, na jím stanoveném místě apod.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 161).

Příjmy ze závislé činnosti jsou:

- příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního, služebního nebo členského poměru a obdobného poměru, v nichž poplatník při výkonu práce pro plátce příjmů je povinen dbát příkazů plátce,

² § 5, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

- příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností a příjmy za práci likvidátorů,
- odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob.

Poplatník je označen jako zaměstnanec a plátce příjmu je zaměstnavatel.

Funkčními požitky rozumíme odměny za výkon funkce, a to od poslanců a členů vlád až po například jednatele nebo pokladníka občanského sdružení. Za funkční požitek se nepovažují příjmy znalců a tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů a rozhodců.

Poskytuje-li zaměstnavatel zaměstnanci bezplatně motorové vozidlo k používání pro služební i soukromé účely, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % ze vstupní ceny vozidla za každý započatý kalendářní měsíc poskytnutí vozidla. Tato částka však nemůže být nižší než 1 000 Kč. Poskytne-li zaměstnavatel zaměstnanci více motorových vozidel, považuje se za příjem zaměstnance částka ve výši 1 % z nejvyšší vstupní ceny motorového vozidla.

Za příjmy ze závislé činnosti se nepovažují a předmětem daně nejsou náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem závislé činnosti, také hodnota bezplatného stravování poskytovaná zaměstnavatelem na pracovních cestách zaměstnance, hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, částky přijaté zaměstnance zálohově od zaměstnavatele a náhrady za opotřebení vlastního náradí zaměstnance.

Základem daně jsou příjmy ze závislé činnosti zvýšené o částku pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je povinen platit zaměstnavatel.

*„V České republice nejen platí, že příjem ze závislé činnosti nelze snižovat o související výdaje (např. na cestu do zaměstnání, odbornou literaturu apod.), ale od roku 2008 už jako výdaj nelze uznat ani sociální pojistné, které bylo zaměstnavatelem zaměstnanci skutečně sraženo, anebo zaměstnancem zapláceno. To není všechno. Byli jsme prvním státem na světě, ve kterém se do základu daně započítává i sociální pojistné, které za zaměstnance byl povinen hradit zaměstnavatel jako plátce daně. Tomuto konceptu se říká zdanění **superhrubé mzdy**. Tato konstrukce základu daně vede k tomu, že se výpočet daně a sociálního pojistného bude prolínat.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 167).*

Základ daně ze závislé činnosti může být pouze kladná hodnota. Hodnota nemůže být záporná ani nula.³

Příjmy ze samostatné činnosti

„Druhým nejvýznamnějším druhem příjmů fyzických osob jsou příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Jde zpravidla o příjmy plynoucí z činnosti poplatníka, tentokrát však nezávislé. Tyto příjmy podléhají jak dani z příjmů fyzických osob, tak sociálnímu pojistnému.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 177).

Příjmy ze samostatné činnosti jsou příjmy z činností, které provádí podnikatel vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost. Rozumí se jimi:

- příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství dosahované podnikatelem,
- příjmy ze živnosti, tj. příjmy fyzických osob, které podnikají podle živnostenského zákona,
- příjmy z jiného podnikání, např. lékaři, advokáti, auditoři, daňový poradci atd.
- podíly společníků veřejné obchodní společnosti a komplementářů komanditní společnosti na zisku.

Příjmy z jiné samostatné výdělečné činnosti jsou:

- příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví, autorských práv, např. příjmy za umělecká a literární díla, příjmy z licencí na patenty atd.
- příjmy z výkonu nezávislého povolání, např. profesionální sportovci, architekti,
- příjmy z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku.

Základem daně jsou příjmy ze samostatné činnosti, které se snižují o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.

Pokud poplatník neuplatní výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, má možnost uplatnit výdaje procentem:

- 80 % z příjmů z řemeslných živností, zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,

³ § 6, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

- 60 % z příjmů živnosti, za předpokladu, že jejichž zdroj není řemeslná živnost,
- 40 % z příjmů z výkonu nezávislého povolání, užití nebo poskytnutí práv průmyslového vlastnictví, autorských práv, dále příjmy znalce, tlumočníka, nejvýše může poplatník uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč,
- 30 % z příjmů z pronájmu majetku zařazeného v obchodním majetku, nejvýše může poplatník uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč.

Jedním ze způsobů jak optimalizovat daňovou povinnost poplatníka je spolupráce s rodinným příslušníkem. Pokud tedy poplatník podniká nebo vykonává jinou samostatnou výdělečnou činnost s rodinným příslušníkem, může si značně snížit výslednou daňovou povinnost. Příjmy a výdaje z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti provozované za spolupráce druhého z manželů se rozdělují tak, aby podíl připadající na spolupracujícího manžela nebo manželku nečinil více než 50 %. Přitom částka připadající na spolupracujícího manžela nebo manželku, o kterou příjmy přesahují výdaje, smí činit nejvýše 540 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období nebo 45 000 Kč za každý i započatý měsíc této spolupráce. V ostatních případech spolupráce, např. dětí, se příjmy rozdělují na spolupracující osoby tak, aby jejich podíl na společných příjmech a výdajích činil v úhrnu nejvýše 30 %. Přitom částka připadající v úhrnu na spolupracující osobu smí činit nejvýše 180 000 Kč při spolupráci po celé zdaňovací období nebo 15 000 Kč za každý i započatý měsíc spolupráce.⁴

Základ daně z příjmů ze samostatné činnosti je tvořen rozdílem mezi příjmy a výdaji. Základ daně může být kladný, záporný nebo nula.

Příjmy z kapitálového majetku

„Příjmy z kapitálového majetku, až na drobné výjimky, jsou jen příjmy z držby finančního majetku, tj. běžné a nikoli kapitálové příjmy. Takové příjmy jsou považovány za příjmy z kapitálového majetku, i když plynou z majetku pořízeného z prostředků v obchodním majetku.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 192)

Příjmy z kapitálového majetku jsou např. úroky z vkladů na běžných účtech, úroky z vkladů na úsporných účtech, úrokové výnosy z obligací, podíly na zisku kapitálových společností a družstev a dividendy, podíly na zisku tichého společníka atd.

Většina těchto příjmů je samostatným základem daně a zdaňuje se srážkovou daní.

⁴ § 13, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Dávka penzijního připojištění se státním příspěvkem se považuje za základ daně po snížení o zaplacené příspěvky na penzijní připojištění. Obdobně jako plnění ze soukromého životního pojištění, jehož základem daně se snižuje o zaplacené pojistné.

Základ daně z příjmů z kapitálového majetku může nabývat pouze kladné hodnoty. Základ daně nemůže být záporný ani nula. Tento základ daně se nesnižuje o výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů.⁵

Příjmy z nájmu

„V dílčím základu daně příjmů z pronájmu jsou vždy příjmy z pronájmu nemovitostí, bytů nebo jejich částí, nebytových prostor a dále z pronájmu movitých věcí. Je-li však příjem z pronájmu movitých věcí jen příležitostný, potom se považuje za ostatní příjem.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 194).

Základem daně jsou příjmy snížené o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Pokud poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů neuplatní, může je uplatnit ve výši 30 % z příjmů, nejvýše však do částky 600 000 Kč.⁶

Ostatní příjmy

„Do dílčího základu daně ostatní příjmy patří všechny zdanitelné příjmy, které nebyly zachyceny v předchozích dílčích základech daně (a když netvořily v rámci výše uvedených dílčích základů daně samostatné základy daně).“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 194)

Ostatní příjmy jsou zejména příjmy z příležitostných činností, příjmy z převodu vlastní nemovitosti, bytu nebo movité věci, přijaté výživné, důchody, výhry v loteriích, sázkách a výhry z reklamních soutěží a slosování, příjmy, které obdrží společník veřejné obchodní společnosti nebo komplementář komanditní společnosti, ve které ukončil účast.

Od daně jsou tyto příjmy osvobozeny, pokud jejich úhrn u poplatníka nepřesáhne ve zdaňovacím období 30 000 Kč.

Základem daně je příjem snížený o výdaje prokazatelně vynaložené na jeho dosažení. Pokud jde o příjmy ze zemědělské výroby lze uplatnit výdaje procentem, a to ve výši 80 %.

⁵ § 8, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁶ § 9, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Výdajem jsou též částky prokazatelně vynaložené na technické zhodnocení, opravu a údržbu věci. U příjmů z prodeje cenných papírů lze kromě nabývací ceny akcie uplatnit i výdaje související s uskutečněním prodeje a platby za obchodování na trhu s cennými papíry.⁷

Nezdanitelná část základu daně

Od základu daně lze odečíst hodnotu bezúplatného plnění poskytnutého obcím, krajům, na financování vědy a vzdělání, výzkumných a vývojových účelů, kultury, školství, na polici, na požární ochranu, zdravotnické, charitativní a náboženské účely. Pokud úhrnná hodnota bezúplatného plnění ve zdaňovacím období přesáhne 2 % ze základu daně anebo činí alespoň 1 000 Kč a maximálně 15 % ze základu daně.

Jako dar na zdravotnické účely se hodnota jednoho odběru krve bezpříspěvkového dárce oceňuje částkou 2 000 Kč.

Poplatník si dále může odečíst od základu daně částku, která se rovná úrokům zaplaceným ve zdaňovacím období z úvěru ze stavebního spoření a úrokům z hypotečního úvěru poskytnutého bankou a použitým na financování bytových potřeb. Bytovými potřebami se rozumí například výstavba bytového domu, rodinného domu, koupě pozemku, koupě bytového domu nebo rodinného domu, údržba a změna stavby bytového domu nebo rodinného domu. Úhrn částky úroků, o kterou může poplatník snížit svůj základ daně, nesmí překročit 300 000 Kč.

Od základu daně lze rovněž odečíst příspěvek v úhrnu nejvýše 12 000 Kč zaplacený poplatníkem na jeho penzijní připojištění se státním příspěvkem, penzijní pojištění a doplňkové penzijní spoření.

Částka, která lze takto odečíst se rovná úhrnu příspěvků zaplacených poplatníkem na jeho doplňkové penzijní spoření na zdaňovací období sníženému o 12 000 Kč.

Dále lze odečíst od základu daně poplatníkem zaplacené pojistné ve zdaňovacím období na jeho soukromé životní pojištění. Maximální částka, o kterou si může poplatník snížit základ daně, činí v úhrnu 12 000 Kč a to i v případě, že má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami.

Poplatník si může od základu odečíst rovněž zaplacené členské příspěvky zaplacené ve zdaňovacím období členem odborové organizace odborové organizací. Takto lze odečíst

⁷ § 10, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

částku do výše 1,5 % zdanitelných příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků, maximálně však do výše 3 000 Kč za zdaňovací období.

Od základu daně ve zdaňovacím období lze odečíst úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání, pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem, nejvýše však 10 000 Kč.⁸

Odčitatelné položky od základu daně

Od základu daně lze odečíst:

- daňovou ztrátu, která vznikla a byla vyměřena za předchozí zdaňovací období, a to nejdéle v 5 zdaňovacích obdobích následujících bezprostředně po období,
- 100 % výdajů na výzkum a vývoj.

Sazba daně

„Sazba daně z příjmů fyzických osob baly v letech 1993 až 2007 klouzavě progresivní. O roku 2008 je lineární, a to ve výši 15 %.“ Jak tvrdí Váchová a Láchová (2012, s. 204).

Daň ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část základu daně a o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů tedy činí 15 %.⁹

Příklad: Paní Nováková měla základ daně za rok 2013 po snížení o odpochty 273 472 Kč. Vypočítejte velikost daně z příjmů fyzických osob.

Uvedený základ daně zaokrouhlíme na celé storkoruny dolů, tedy na 273 400 Kč. Daň se vypočte ($273\,400 \times 0,15$) a činí 41 010 Kč.

Solidární zvýšení daně

Solidární zvýšení daně činí 7 % z kladného rozdílu mezi součtem příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků a příjmů zahrnovaných do dílčího základu daně z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti v příslušném zdaňovacím období a 48násobkem průměrné mzdy.

V roce 2013 činila průměrná mzda 25 884 Kč.¹⁰

⁸ § 15, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

⁹ § 16, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

¹⁰ § 16a, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Slevy na dani a daňové zvýhodnění

„Od roku 2006 standardní absolutní slevy na dani nahradily všechny standardní odpočty od základu daně. Kromě toho se dále používají i slevy při zaměstnávání osob se zdravotním postižením.“ Jak tvrdí Vančurová a Láchová (2012, s. 205).

Poplatníkům se za zdaňovací období snižuje vypočtená daň o částku:

- základní slevu 24 840 Kč na poplatníka,
- 24 840 Kč na manželku nebo manžela žijící s poplatníkem v domácnosti, pokud nemá vlastní příjem přesahující za zdaňovací období 68 000 Kč, je-li manželka nebo manžel držitelem průkazu ZTP/P, zvyšuje se částka 24 840 Kč na dvojnásobek,
- 2 520 Kč, pobírá-li poplatník invalidní důchod pro invalidu prvního nebo druhého stupně,
- 5 040 Kč, pobírá-li poplatník důchod pro invalidu třetího stupně,
- 16 140 Kč, je-li poplatník držitelem průkazu ZTP/P,
- 4 020 Kč, u poplatníka, po dobru po kterou se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem a to do dovršení věku 26 let,¹¹

Poplatník si dále může uplatnit daňové zvýhodnění na dítě ve výši 13 404 Kč. Podmínkou uplatnění tohoto daňového zvýhodnění je skutečnost, že vyživované dítě žije s poplatníkem v jedné domácnosti. Za vyživované dítě poplatníka se považuje dítě vlastní, osvojené, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů.¹²

Daňové přiznání

Daňové přiznání je povinen podat každý, jehož roční příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů fyzických osob, přesáhly 15 000 Kč. Daňové přiznání je povinen podat i ten, jehož roční příjmy nepřesáhly 15 000 Kč, ale vykazuje daňovou ztrátu.

Daňové přiznání není povinen podat poplatník, který má příjmy ze závislé činnosti pouze od jednoho nebo postupně od více plátců daně. Podmínkou je, že poplatník podepsal u všech těchto plátců daně na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani.¹³

¹¹ § 35ba, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

¹² § 35c, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

¹³ § 38g, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

3. Zásadní změny daně z příjmů fyzických osob

Tato kapitola analyzuje zásadní změny daně z příjmu fyzických osob. Změny, které proběhly v časovém období v letech 1945 až 1992, jsou analyzovány v příloze č. 1. Dále jsou zde uvedeny druhy přímých daní, jejich konstrukce a soustavy daní v jednotlivých obdobích. Dále se kapitola zabývá vývojem sazeb daně z příjmů v České republice ve vybraných letech. Jsou zde také analyzovány změny v dani z příjmů pro rok 2014. Dále je zde naznačena úprava výdajových paušálů u živnostníků v roce 2015. Tato kapitola se dále zabývá analýzou volebních programů současných politických stran. Jsou zde analyzovány volební programy politických stran, které vyhrály předčasné volby do poslanecké sněmovny České republiky, jež se konaly v říjnu 2013. Tato část kapitoly naznačuje plány a vize politických stran v oblasti daně z příjmů fyzických osob. Dále třetí kapitola analyzuje osobní důchodovou daň sousedních států České republiky.

3.1 Sazba daně z příjmu v letech 1999 – 2014

V následujícím pohledu na vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob je možné pozorovat jaké sazby a kolik daňových pásem měla tato daň v jednotlivých letech.

Rok 1999

Tabulka 1: Sazba daně z příjmů FO v roce 1999

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	102,000	15 %
102,000	204,000	15,300 Kč + 20 %
204,000	312,000	35,700 Kč + 25 %
312,000	1,104,000	62,700 Kč + 32 %
1,104,000	a více	316,140 Kč + 40 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

Jak je patrné z tabulky, v roce 1999 bylo v České republice 5 daňových pásem. Sazba daně se pohybovala od 15 do 40 %.

Rok 2000

Tabulka 2: Sazba daně z příjmů FO v roce 2000

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	102,000	15 %
102,000	204,000	15,300 Kč + 20 %
204,000	312,000	35,700 Kč + 25 %
312,000	a více	62,700 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

V roce 2000 Česká republika zrušila poslední páté daňové pásmo. Čtyři daňová pásma, v různých obměnách, zůstala až do roku 2007.

Rok 2001

Tabulka 3: Sazba daně z příjmů FO v roce 2001

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	109,200	15 %
109,200	218,400	16,380 Kč + 20 %
218,400	331,200	38,220 Kč + 25 %
331,200	a více	66,420 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

V tomto roce měla Česká republika čtyři daňová pásma. Sazba daně se pohybovala v rozmezí od 15 do 32 %.

Rok 2002

Tabulka 4: Sazba daně z příjmů FO v roce 2002

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	109,200	15 %
109,200	218,400	16,380 Kč + 20 %
218,400	331,200	38,220 Kč + 25 %
331,200	a více	66,420 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

V tomto roce měla Česká republika čtyři daňová pásma a sazba daně se pohybovala od 15 do 32 %.

Rok 2003

Tabulka 5: Sazba daně z příjmů FO v roce 2003

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	109,200	15 %
109,200	218,400	16,380 Kč + 20 %
218,400	331,200	38,220 Kč + 25 %
331,200	a více	66,420 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

V roce 2003 měla Česká republika čtyři daňová pásma a sazba daně se pohybovala v rozmezí od 15 do 32 %.

Rok 2004

Tabulka 6: Sazba daně z příjmů FO v roce 2004

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	109,200	15 %
109,200	218,400	16,380 Kč + 20 %
218,400	331,200	38,220 Kč + 25 %
331,200	a více	66,420 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

Česká republika měla v roce 2004 čtyři daňová pásma. Sazba daně se pohybovala v rozmezí od 15 do 32 %.

Rok 2005

Tabulka 7: Sazba daně z příjmů FO v roce 2005

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	109,200	15 %
109,200	218,400	16,380 Kč + 20 %
218,400	331,200	38,220 Kč + 25 %
331,200	a více	66,420 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

V roce 2005 měla Česká republika čtyři daňová pásma. Sazba daně se pohybovala od 15 do 32 %.

Rok 2006

Tabulka 8: Sazba daně z příjmů FO v roce 2006

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	121,200	12 %
121,200	218,400	14,544 Kč + 19 %
218,400	331,200	33,012 Kč + 25 %
331,200	a více	61,212 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

V tomto roce měla Česká republika sazbu daně z příjmů fyzických osob v rozpětí od 12 do 32 % a čtyři daňová pásma.

Rok 2007

Tabulka 9: Sazba daně z příjmů FO v roce 2007

Základ daně		Sazba daně
od Kč	do Kč	
0	121,200	12 %
121,200	218,400	14,544 Kč + 19 %
218,400	331,200	33,012 Kč + 25 %
331,200	a více	61,212 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů z www.ucetnikavarna.cz

V roce 2007 měla Česká republika čtyři daňová pásma. Sazba daně se pohybovala v rozmezí od 12 do 32 %. V tomto roce také došlo ke zrušení společného zdanění manželů. Společné zdanění manželů představuje způsob výpočtu daně z příjmů fyzických osob ze společného základu daně manželů. Tento způsob zdanění byl v českém daňovém právu využíván od roku 2005 do roku 2007. Aby bylo možné využít společného zdanění manželů, musí být splněno několik podmínek. Např. společné zdanění lze použít jen u manželů, kteří pečovali alespoň o jedno nezaopatřené dítě (tento stav se zkoumal vždy ke konci daného roku), dále společné zdanění nebylo možné uplatnit v rámci ročního zúčtování, vždy bylo třeba podat daňové přiznání a to muselo být podáno u obou manželů ve stejném termínu. Společné zdanění manželů probíhalo poměrně jednoduše, oba manželé sečetli své dílčí daňové základy snížené o nezdanitelné části základu daně a takto získaný součet se vydělil dvěma a u každého z manželů se pak daň vypočetla individuálně. Obvykle došlo k situaci, že

u jednoho z manželů došlo ke značnému přeplatku na dani a u druhého z manželů k nedoplatku. Přeplatek prvního z manželů se započel na nedoplatek druhého z manželů a rozdíl, tedy zbylý přeplatek, správce daně na požádání vrátil.

Rok 2008

Do roku 2008 se daň z příjmů FO počítala z hrubé mzdy. Od tohoto roku se již počítá ze součtu hrubé mzdy zaměstnance plus pojistného na sociální a zdravotní pojištění, které je povinen hradit za zaměstnance zaměstnavatel. Tento základ daně se nazývá **superhrubá mzda**. Tedy daň se odvádí z hrubé mzdy zvýšené o 35 %.

Daň se vypočte ze základu daně sníženého o nezdánitelnou část základu daně a o odčitatelné položky od základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů činila 15 %.

Rok 2008 se dá nazvat rokem podstatných změn. Zavedením principu superhrubé mzdy se zrušila progresivní sazba daně z příjmů fyzických osob. V tomto roce se dále upravila sleva na poplatníka, která činila 24 840 Kč, ve stejné výši máme základní slevu na poplatníka i dnes. Na základě akceptace smluv o soukromém životním pojištění mezi pojišťovnami a EU se zavedla daňová úleva při placení soukromého životního pojištění poplatníkem. Dále se zrušil minimální základ daně pro podnikající fyzické osoby.

Rok 2009 a 2010

Sazba daně z příjmů fyzických osob byla v letech 2009 a 2010 ve výši 15 % ze základu daně. Základem pro výpočet čisté mzdy byla super hrubá mzda, daň se tedy odvádí z hrubé mzdy zvýšené o 35 %.

Rok 2011

Sazba daně z příjmů fyzických osob byla v roce 2011 15 %. U zaměstnance byla základem daně superhrubá mzda. U podnikatelů nebylo možné základ daně snižovat o pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění.

Rok 2012

Sazba daně z příjmů fyzických osob byla v roce 2012 15 % ze základu daně. Základem daně byla u zaměstnance superhrubá mzda. U podnikatelů, stejně jako v roce 2011, nebylo možné základ snižovat o pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění. U

zaměstnavatelů bylo daňově uznatelným výdajem pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, které je povinen hradit sám za sebe.

Rok 2013 a 2014

Sazba daně z příjmů fyzických osob byla v roce 2013 a 2014 15 % ze základu daně. U zaměstnance byla základem daně superhrubá mzda. Nově se od roku 2013 zavedlo solidární zvýšení daně z měsíčního příjmu nad 103 536 Kč a tento přesah se zdaňoval 7 % sazbou.

3.2 Novinky v dani z příjmů pro rok 2014

Mezi návrhy, které neprošly, patří zejména navrhovaná změna osvobození podílů na zisku a mimořádné odpisy. Tyto návrhy se tedy v zákoně o dani z příjmů v roce 2014 neprojeví.

Spolu s velkou novelou obchodního zákoníku, který bude nově platit pro právnické i fyzické osoby, bude nově zaveden pojem daňový rezident. Který v minulosti nebyl definován.

V ustanovení o pojmech (§ 21) se rozšiřuje pojem manželství i na registrované partnerství. Tato skupina osob, může nově využívat slevy na manželku, vyživované dítě atd. Dále toto ustanovení definuje domácnost jako společně hospodařící domácnost, pokud osoby v ní spolu trvale žijí.

Další změny se týkají pojmů nájmu, nájemného, pronajimateli a nájemci, nově jsou nazývány jako pacht, pachtovné, propachtovatel a pachtýř. Pachtýř může věc, jež je předmětem smlouvy o pachtu užívat, navíc může užívat i zisky, které plynou z této věci. Tzn., že když bude mít osoba pronajatou zahradu tak jí náleží i plody, které se urodí na stromech této zahrady. Což dříve nebylo možné a zisk plynul pronajimateli.

Termín půjčka se mění na zápujčka. Zápujčka je typ závazku, který vznikne uzavřením smlouvy o výpůjčce. V ní se vypůjčitel a půjčitel dohodnou na tom, že vypůjčitel může po dohodnutou dobu bezplatně používat konkrétní věc, které patří půjčiteli. Půjčitel musí po uplynutí doby, na kterou byla výpůjčka sjednána, věc vrátit. Půjčitel, ale může požadovat vrácení věci dříve, pokud ji vypůjčitel nevyužívá řádně nebo v rozporu s jejím obvyklým účelem. Dále je nově zaveden termín výprosa, ta je podobná výpůjčce, ale liší se od ní tím, že není předem sjednaná doba ani účel bezplatného vypůjčení věci. Půjčitel může tedy po výprosníkovi požadovat vrácení věci kdykoli.

Nepeněžní příjmy se dříve oceňovali pouze podle zákona o oceňování majetku, nově se mohou oceňovat i pětinasobkem roční hodnoty příjmu.

Další novinkou je osvobození u bytů. Před rokem 2014 byl prodej bytu osvobozen, pokud byl byt více než dva roky v osobním majetku poplatníka. Podle současné legislativy je osvobození u bytů pokud byt neobsahuje nebytový prostor (např. garáž). Pokud obsahuje nebytový prostor, přechází osvobození bytu do skupiny, kdy je osvobození podmíněnou pětiletou držbou v osobním majetku poplatníka.

Dále se prodlužuje lhůta pro osvobození příjmů fyzických osob z prodeje cenných papírů ze šesti měsíců na tři roky. Když poplatník zakoupil např. podílové listy od podílového fondu, mohl je šest měsíců od nákupu prodat bez zdanění daní z příjmů. Tato změna zasáhla poměrně rozsáhlou skupinu obyvatelstva České republiky, protože investování do cenných papírů, obzvláště do podílových fondů, je obyvatelstvem hojně využíváno.

Další novinkou je, že pokud podnikatel zemře tak dokud nebude vypořádáno dědictví, pořád podniká zůstavitel (mrtvý) až do doby ukončení dědického řízení. Ustaví se správce dědictví, který bude zodpovídat za vedení účetnictví a bude podávat daňová přiznání. Ten kdo zdědí podnikání po zemřelém, bude zahajovat novou činnost, nebude pokračovat v odpisování a nebude si moci uplatnit přenos ztráty z předchozích období.

Navrhované změny v odpočtech a slevách na dani:

- limit pro odpočet hodnoty daru od základu daně se zvýší na 15 % základu daně,
- od základu daně již nebude možné odečíst úhradu na zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání a členský příspěvek odborové organizaci, který činil až 3 500 Kč za rok,
- pokud poplatník bude mít příjem převyšující 48 násobek průměrné roční mzdy, nebude mít nárok na základní slevu na poplatníka.

U fyzických osob (zaměstnanců) budou následující změny:

- snížení počtu osvobození zaměstnaneckých benefitů. To se týká daňového zvýhodnění stravenek, bezplatné nebo zlevněné jízdné, kulturní, sportovní, vzdělávací a další akce a rekreace bude osvobozena jen v celkové hodnotě do 10 000 Kč za rok (v minulosti bylo omezení 20 000 Kč za rok),

- jako kompenzace k redukci osvobozených benefitů se zavádí zaměstnanecké zvýhodnění ve výši 3 000 Kč ročně. Tato částka bude snižovat vypočtenou daň obdobně jako v případě daňového zvýhodnění/bonusu na dítě.

3.3 Předpokládané změny v dani z příjmů pro rok 2015

Začátkem roku 2015 by měly vejít v účinnost novely zákonů v souvislosti se zřízením jednotného inkasního místa, díky kterému by mělo dojít ke společné správě daní z příjmů a povinných odvodů na sociální a zdravotní pojištění.

Od tohoto roku se sazba daně z příjmů fyzických osob podle současně platné úpravy zvyšuje na 19 %, základem daně však bude mzda hrubá a nikoli superhrubá. Dále bude zrušena sleva na poplatníka pro zaměstnance, jejichž roční příjem překračuje 48násobek průměrné mzdy. Solidární zvýšení daně zůstane ještě v roce 2015 zachováno.

Dále by mělo dojít ke zvýšení odvodů na veřejné zdravotní pojištění na straně zaměstnance ze současných 4,5 % na 6,5 %, tedy o 2 %.

Na straně zaměstnavatele by se měli odvody snížit. Dochází totiž k zavedení tzv. odvodu z úhrnu mezd, který bude nově zakotven v zákoně o daních z příjmů a zahrnuje v sobě dosavadní odvody na veřejná pojištění a státní politiku zaměstnanosti.

V úhrnu bude tento odvod dosahovat výše 32,4 % hrubé mzdy zaměstnance, což je o 1,6 % méně než součet odvodů na pojistné na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, ke kterému jsou zaměstnavatelé povinni na základě současné úpravy.

Odvod z úhrnu mezd bude u zaměstnavatele omezen částkou odpovídající součinu průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců podle právních předpisů upravujících zaměstnanost a 48násobku průměrné mzdy.

3.4 Výdajové paušály u živnostníků v roce 2015

Mezi půl milionem českých živnostníků, kteří si místo vedení daňového účetnictví uplatňují výdajové paušály, jsou nejrozšířenější ty šedesátiprocentní. Využívá je více než tři sta tisíc podnikatelů. Od příštího roku po nich ale budou moci sáhnout jen ti, jejichž obrat nepřekročí dva miliony ročně.

Takto bude navrhovat zpřísnění daňového režimu náměstkyně ministra financí Simona Hornochová. Do kategorie živnostníků, kteří využívají šedesátiprocentní paušální výdaje,

spadá většina profesí s výjimkou řemeslníků a živnostníků. Jde tedy například o účetní, automechaniky, finanční poradce nebo lektory.

Živnostníkům, jimž proteče účty více než dva miliony korun, budou muset náklady prokazovat klasicky účtenkami a fakturami. Ministerstvo financí se domnívá, že toto zpřísnění přinese do státního rozpočtu několik set milionů korun navíc.

Vládní i opoziční politici zmiňují, že živnostníci, právě díky výdajovým paušálům, odvádějí do státní kasy podstatně méně než zaměstnanci. Bývalý ministr financí Miroslav Kalousek (TOP 09) chtěl dokonce přímo snížit výdajové paušály, ODS jako tehdejší nejsilnější vládní strana mu to však nedovolila. Tato vláda stihla alespoň zavést dvoumilionové stropy na třiceti a čtyřicetiprocentní výdajové paušály.

„Když si uvědomíme, k čemu mířily paušály, že to měla být pro menší subjekty náhrada, aby nemusely vést administrativu, tak si myslím, že dva miliony jsou dost,“ tvrdí Simona Hronochová. Necelá miliarda, která by se měla zpřísněním výdajových paušálů uspořít, se ale rozpustí navýšením slevy na dani za druhé a další dítě. *„Budeme navrhopvat v roce 2015 nejspíše stokorunu měsíčně navíc,“* upřesnila Babišova náměstkyně, s tím, že stovka měsíčně navrch se rovná miliardě ve státním rozpočtu.

Sociální demokraté byli ti, kteří nejvíce prosazovali zpřísnění pravidel pro živnostníky. Zatímco křesťanští demokraté prosazovali vyšší podporu rodin s dětmi.

Návrh Simony Hronochové by měl tedy postihnout pouze šedesátiprocentní paušální výdaj. Záměrně nechce zpřísnovat daňový režim pro kategorii živnostníků, kteří využívají osmdesátiprocentní paušál. Do této kategorie živnostníků patří především zemědělci a řemeslníci.¹⁴

3.5 Volební programy politických stran

Tato část třetí kapitoly analyzuje volební programy politických stran, jež se dostaly do poslanecké sněmovny ČR v předčasných volbách konaných v říjnu 2013. Jsou zde patrné vize a plány jednotlivých politických stran v oblasti zdanění fyzických osob v České republice. Jsou to právě politické strany, které ovlivňují životy občanů České republiky, prostřednictvím své zákonodárné moci.

¹⁴ Hospodářské noviny, 2014-03-27, s. 1

Volební program ČSSD

Česká strana sociálně demokratická zvítězila ve volbách konaných v říjnu 2013 s celkovým počtem hlasů 20,45 %. V čele této politické strany stojí Bohuslav Sobotka.

ČSSD plánuje v oblasti daňové politiky je zajištění zdrojů na fungování dobře spravovaného státu veřejných služeb, který dlouhodobě nemůže žít na dluh.

Stanoveného cíle chce politická strana dosáhnout pomocí spravedlivého rozdělení daňového břemene, odstraněním superhrubé mzdy a návratem k hrubé mzdě, která je obvyklá v zemích EU. Dále zamezením daňových úniků, zlepšením výběru daní od všech, kdo mají daňovou povinnost, na úkor zvyšování daňových sazeb, zavedením majetkových příznání. Majetek, jemuž nebudou odpovídat zdaněné příjmy, bude zdaněn sazbou 100 %. Obrátíme trend zvyšování nepřímých daní na úkor daní přímých.

ČSSD má v oblasti daní z příjmů poměrně velké cíle a podle jejího programu lze usuzovat, že má v plánu velké změny. Sazbu daně z příjmů právnických osob chce strana zvýšit o 1 až 2 procentní body. Pro velké firmy v energetickém, telekomunikačním a finančním sektoru by měla být zavedena druhá sazba daně ve výši 25 až 30 %. Daň z příjmu fyzických osob chce ČSSD nastavit jako progresivní se dvěma sazbami ve výši 15 % a 27,5 % ze stávající superhrubé mzdy, což podle sociální demokracie odpovídá 20 % do 100 000 Kč a 30 % nad 100 000 Kč z hrubé mzdy.

Podle OECD je Česká republika na posledním místě ve výběru majetkových daní, proto chce strana zvýšit podíl těchto daní na celkové daňové kvótě. Dále ČSSD nechce zvyšovat daň z přidané hodnoty a bude hledat prostor pro vytvoření třetí sazby daně. Dále chce osvobodit od daně knihy, léky atd.

Dalším cílem sociálních demokratů je zdanění hazardu sazbou 21 až 22 %. Takto získané prostředky zamýšlí použít na podporu a rozvoj českého sportu a kultury.

Volební program KSČM

Komunistická strana české republiky získala ve volbách 14,91 % a umístila se na třetím místě. V čele této strany stojí Vojtěch Filip.

KSČM plánuje rozšíření daňových úlev pro členy jednotek Sboru dobrovolných hasičů a jednotek požární ochrany aktivně zasahující ve výjezdových jednotkách a daňové

zvýhodnění zaměstnavatelů, kteří tyto členy aktivně zasahující ve výjezdových jednotkách zaměstnávají. Dále strana chce opět zavést slevy na dani u pracujících důchodců.

Strana chce postupně zvýšit minimální mzdu na 14 000 Kč, zavést nulovou sazbu daně z přidané hodnoty na léky, zařadit kulturu do snížené sazby DPH a zvýšit výdaje na kulturu jedním procentem ze státního rozpočtu. Nechce zvyšovat sazbu daně z přidané hodnoty, navíc chce zavést stejné sazby daně, jako byly v roce 2007, tedy 5 a 19 %.

V oblasti dani z příjmů má KSČM podobné plány jako ČSSD. Rovněž chce zavést progresivní sazbu daně z příjmů fyzických osob. Zrušit superhrubou mzdu a zavést tři pásma daňové progresse, 19 %, 25 %, a 32 %. Časem zavést pásem pět. U daně z příjmů právnických osob má strana v plánu zavést druhé pásmo ve výši 25 % pro zisky nad 10 milionů Kč a na zisky do 10 milionů ponechat sazbu 19 %.

Dále chce KSČM zavést milionářskou daň a daně na luxusní zboží.

Volební program KDU-ČSL

Politická strana KDU-ČSL, jejímž lídrem je Pavel Bělobrádek, získala v předčasných volbách 6,78 % hlasů a dostala se do poslanecké sněmovny, jako strana s nejmenší podporou občanů.

KDU-ČSL ve svém volebním programu neplánuje zvyšovat celkovou daňovou zátěž a zvyšovat daně pro firmy a živnostníky. Jejich hlavním cílem je daňová stabilizace, což pomůže firmám v adaptaci a stanovování střednědobých plánů.

Strana plánuje zavést registrační pokladny, snížit tím tak daňové úniky. Dále chce zvýšit slevu na dani pro dítě na stejnou výši jako na poplatníka, což podle KDU-ČSL přinese necelých tisíc korun měsíčně. A plánuje obnovit společné zdanění manželů.

Modelový příklad rodiny se dvěma dětmi:

Maminka na rodičovské dovolené – příjem 3 800 Kč rodičovský příspěvek, otec v zaměstnaneckém poměru – příjem 26 133 Kč hrubého, 2 děti. Současný stav: čistý příjem rodiny je 28 180 Kč. Program KDU-ČSL: čistý příjem rodiny bude 31 136 Kč.

Celkový rozdíl je 2 957 Kč. Z toho 1 906 Kč je díky zvýšení slevy na dítě a 1 051 Kč je díky společnému zdanění manželů. O tolik peněz více zůstane v peněžence této rodiny, když se bude realizovat daňový program KDU-ČSL.

Volební program politického hnutí ANO 2011

Hnutí ANO 2011, v jejímž čele je slovenský podnikatel Andrej Babiš, získalo 18,65 % hlasů a umístilo se na druhém místě za ČSSD.

Hnutí plánuje u daně z příjmu právnických osob ponechat sazby na 19 %, do budoucna chce v souladu s vývojem práva EU přiblížit základ daně z příjmů právnických osob hospodářskému výsledku vykázanému podle mezinárodních účetních standardů.

Hnutí ve svém volebním programu dále plánuje zrušit superhrubou mzdu, mezní sazba celkového odvodového zatížení příjmů fyzických osob bude konstantní (čím více občan vydělá, tím více odvede do veřejných rozpočtů), odečitatelné paušály pro živnostníky plánují ponechat. Zásadní je, podle hnutí ANO 2011, aby nedošlo ke zvýšení daňové zátěže.

Hnutí dále plánuje zavést daňové úlevy pro zaměstnavatele (snížení příspěvků pojistného na sociální zabezpečení u absolventů a zaměstnanců starších 50 let, odečitatelné položky od základu daně z příjmů u nákladů na praxi žáků či rekvalifikaci zaměstnanců starších 50 let).

Dále pak zjednodušení daňových pravidel v podobě paušalizace vybraných položek, jejichž správa je podle hnutí nákladnější (na straně daňových poplatníků i kontrolujících správců daně) než efekt z výběru (např. cestovní náhrady, zaměstnanecké benefity apod.).

Volební program TOP 09

Lídrem TOP 09 je Karel Schwarzenberk. Jeho politická strana získala ve volbách necelých 12 % hlasů a umístila se tak na celkovém čtvrtém místě.

TOP 09 plánuje více motivovat nezaměstnané k práci. Nechce se smířit se situací, kdy po nálezů Ústavního soudu je možné dlouhodobě pobírat dávky v nezaměstnanosti bez vlastní aktivity nebo dokonce souběžně s prací na černo. Plánují v politické i odborné diskusi usilovně hledat ústavně konformní řešení, jak dávky provázat s povinností pracovat či vzdělávat se.

Dále strana plánuje rozvolnit zákoník práce a zjednodušit ukončení pracovního poměru. Podle strany si zaměstnanec bude moci zvolit, zda chce být zaměstnán po výpovědní dobu, nebo dostat odstupné. Podle TOP 09 to povede k zvýšení flexibility zaměstnávání a ke

snížení počtu dohod o provedení práce, dohod o pracovní činnosti a smluv na dobu určitou. Pro stát to bude znamenat vyšší daňový výnos a méně administrativy.

Volební program ODS

Občanská demokratická strana získala v poslanecké sněmovně 16 křesel. Jejím lídrem byla Miroslava Němcová a tato strana získala v předčasných volbách 7,72 %.

ODS ve svém volebním programu podporuje zachování stávajících daňových sazeb a zachování rovné daně pro všechny. Progresivní zdanění nepovažujeme za spravedlivé, neboť trestá lidi za úspěch, snahu a úsilí o vyšší kvalifikaci.

Současná solidární přírážka u vysokopříjmových skupin je pro ODS pouze přechodným opatřením, které bylo zavedeno při změně valorizačního schématu důchodů.

Ke snížení daně na současných 19 % došlo za vlády ODS v roce 2007 a strana považuje za nutné ji zachovat. Nápady na zavádění dalšího 30% daňového pásma pro firmy v různých sektorech, jako je energetika či telekomunikační služby, považujeme za nesmysl. Firmy přenesou zátěž na zákazníka, omezí své investiční aktivity a budou buď přesouvat své podnikání mimo ČR, nebo daňově optimalizovat. Jak podobné levicové recepty fungují, můžeme vidět v Maďarsku, kde je volání z mobilu nejdražší v Evropě, jak tvrdí ODS.

Volební program hnutí Úsvit

V čele politického hnutí Úsvit stojí Tomio Okamura. Toto politické hnutí se umístilo na předposledním postupovém místě a získalo 14 křesel v poslanecké sněmovně.

Hnutí Úsvit ve svém volebním programu požaduje lepší podmínky pro podnikání a zaměstnanost. Plánuje snížit DPH na 14 a 20 %, protože praxe prokázala, jak tvrdí Úsvit, že zvýšení této daně bylo zbytečné. Hnutí podle svého volebního programu nebude přistupovat k žádnému zvyšování daní, povinných pojištění nebo jakýchkoli dalších poplatků.

V oblasti daně z přidané hodnoty plánuje hnutí Úsvit platbu DPH až po zaplacení faktury.

Hnutí bude žádat snížení spotřební daně z nafty. Praxe ukazuje, že by to znamenalo minimálně stejný příjem pro státní rozpočet a zároveň by se tak zlevnila nafta pro občany, podnikatele i firmy.

Dále plánuje snížit byrokratickou zátěž pro podnikatele a přilákat do České republiky zahraniční kapitál. Úsvit bude navrhopvat úlevy pro začínající podnikatele na sociálním a zdravotním pojištění a daních minimálně na 1 rok. Podle hnutí je lepší, když se člověk snaží postavit na vlastní nohy, namísto pasivního příjmu podpory.

3.6 Daň z příjmů fyzických osob v Evropské Unii

Prímé daně v EU klasifikujeme v souladu s daňovou teorií na důchodové a majetkové. Důchodové daně zahrnují osobní důchodovou daň a daň ze zisku firem. Majetkové daně zahrnují daň z nemovitostí, převodové majetkové daně a daň silniční.

„Schémata zdanění osobní důchodovou daní jsou v zemích EU různorodá, a jak to z hlediska možností zohledňovat při výpočtu daňové povinnosti sociální aspekty poplatníka (počet vyživovaných dětí, invalidita) buď ve formě nezdanitelných částí základu daně, nebo odpočitatelných položek od základu daně či přímo slevou na dani, tak z hlediska počtu daňových pásem a daňových sazeb v nich a progresivitou daňové sazby. V EU nacházíme 18 daňových pásem u Lucemburska, ale také jedinou sazbu v Bulharsku, ČR, Estonsku, Litvě, Lotyšsku, Maďarsku, Rumunsku a na Slovensku. Nejvyšší marginální sazba existuje v Dánsku (59 %), nejnižší deseti procentní v Bulharsku.“ Jak tvrdí Šíroký (2012, s. 64).

Podíl osobních důchodových daní na hrubém domácím produktu měl v letech 1995 až 2009 poměrně kolísavý vývoj. V roce 1995 byl 9,2 %, v roce 2000 podíl vzrostl o sedm desetin na 9,9 %, ale v roce 2009 klesl na 8,0 %.

Tabulka: Základní charakteristiky osobní důchodové daně v EU

Členský stát	Nejvyšší sazba daně (%)	Počet sazeb
Belgie	50	5
Bulharsko	10	1
Česká republika	15	1
Dánsko	51,5	6
Francie	41	5
Lucembursko	39	18
Německo	45	5
Polsko	32	3
Rakousko	50	4
Řecko	45	9
Slovensko	19	1
Španělsko	45	6

Zdroj: vlastní zpracování na základě knihy Daňové teorie, Šíroký, 2012, s. 65

Harmonizace přímých daní v EU

V rámci harmonizace daní, kladou členské země hlavní důraz na zamezení dvojího zdanění a omezení daňových úniků.

*„Za první významnější počín v koordinaci či harmonizaci přímých daní můžeme považovat přijetí tzv. pravidla tržního odstupu (**ALS; Arm'slength Standard**) v roce 1963, pomocí něhož se stanovují transferové ceny v transakcích mezi spojenými osobami (firmami) na základě cen uplatňovaných při podobných transakcích mezi nezávislými subjekty.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 68).*

*„Zásadní přelom při prohlubování spolupráce členských států způsobila **směrnice 77/799/EHS** o vzájemné pomoci mezi příslušnými orgány členských zemí v oblasti přímých daní, která zavedla povinnou výměnu informací o hlavních přímých daních. Hlavním cílem směrnice je potírat mezinárodní daňové úniky a vyhýbání se daňovými povinnostem a identifikovat umělé přesuny zisků ve skupinách nadnárodních podniků.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 68).*

Směrnice 77/799/EHS byla několikrát novelizována a v oblasti harmonizace přímých daní opravdu znamenala průlom. Ale vzhledem k rostoucí mobilitě daňových poplatníků a počtu příhraničních transakcí bylo nutné tuto směrnici nahradit novou, která by přesněji definovala pravidla spolupráce mezi členskými státy. *„Novou směrnici se stala **Směrnice Rady 2011/16/EU** ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/EHS, které musejí členské státy implementovat k 1. 1. 2013.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 73).*

Arbitrážní konvence 90/436/EHS byla podepsána v roce 1990 a definuje metody a principy jak zamezit dvojímu zdanění. Tato konvence upravuje postup v případech, kdy daňová správa jednoho členského státu v souvislosti s převodními cenami zahrne do zisku sdruženého podniku zisk, který byl již zdaněn u sdruženého podniku v jiném členském státě. Arbitrážní konvence umožňuje, aby členský stát zamezil dvojímu zdanění vzájemnou dohodou.

Daň z příjmů ve vybraných státech EU

Protože je Česká republika součástí Evropské unie, je nutné pohlížet na daň z příjmů z širšího pohledu. Jelikož se Evropská unie snaží harmonizovat daně svých členských států,

následující část této kapitoly bude věnována vybraným zemím Evropské unie. Jsou zde vybrány záměrně ty země, které mají na Českou republiku a na její daň z příjmů fyzických osob největší vliv. Jedná se zejména o sousední státy ČR. Dále je zde daň z příjmů fyzických osob Bulharské republiky a Dánské monarchie.

Bulharsko

Bulharská republika je zemí s nejnižší sazbou daně z příjmů fyzických osob v Evropské unii.

„Bulharsko je pluralitní republikou s jednokomorovým parlamentem (prezident Rosen Plevneliev od roku 2011). Do EU Bulharsko, které se člení na 28 krajů, přistoupilo v rámci posledního rozšiřování Společenství k 1. 1. 2007.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 226).

Bulharsko má 7,6 milionu obyvatel, hlavním městem je Sofija. Rozlohou je asi 1,5 krát větší než Česká republika. Její daňová kvóta je 28.9 %, měnou je bulharský leva (BGN) a nezaměstnanost se pohybuje okolo 10 %.

Osobní důchodová daň v Bulharsku zdaňuje příjem ze zaměstnaneckého poměru, příjem z podnikání a profesní činnosti, kapitálové příjmy z movitého a nemovitého majetku, příjem z pronájmu movitého a nemovitého majetku a ostatní příjem.

„Od daně jsou osvobozeny důchody, sociální transfery a náhrady vyplacené při plnění z pojištění majetku a pojištění osob. Od celkového zdanitelného příjmu si mohou poplatníci odečíst zaplacené povinné příspěvky na sociální zabezpečení. Dále si mohou odečíst dobrovolné příspěvky na pojištění v nezaměstnanosti a důchodové pojištění a zdravotní a životní pojištění až do výše 10 % celkového zdanitelného příjmu u každého příspěvku. V případě manželů do 35 let je možné uplatnit jako odpočet zaplacené úroky z hypoték do výše 100 000 BGN.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 228).

„V souvislosti se zavedením rovné sazby daně od 1. 1. 2008 neexistují žádné další nezdanitelné části daně či slevy na dani vyjma nezdanitelné části ve výši 7 920 BGN pro invalidy. Rovná sazba daně má hodnotu 10 %.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 228).

„Srážková daň se uplatňuje mj. u dividend (5 %), úroků (10 %) a příjmů z dobrovolného sociálního zabezpečení, důchodového a zdravotního pojištění (10 %). Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Přiznání k dani musí být podáno a daň zaplacená do 31. března následujícího zdaňovacího období. Pokud je daňové přiznání podáno elektronicky,

získá poplatník slevu na dani ve výši 1 % (maximálně 1 000 BGN). “ Jak tvrdí Široký (2012, s. 228).

Bulharsko má ve srovnání s Českou republikou o 5 % nižší sazbu daně z příjmů fyzických osob. Je to nejnižší sazba osobní důchodové daně v EU. Při srovnání konstrukčních prvků české daně z příjmů s bulharskou daní, je možné nalézt několik detailů, kterými se zdanění fyzických osob liší. Například odpočet úroků z hypotéky je v Bulharsku omezen věkovou hranicí 35 let. Nejsou zde žádné nezdanitelné části či slevy na dani, kromě slevy na invalidu. V Bulharsku, stejně jako v České republice existuje možnost podat daňové přiznání elektronicky. Oproti České republice jsou poplatníci za podání daňového přiznání elektronicky odměněni slevou na dani ve výši 1 %.

Dánsko

Dánská monarchie je zemí s nejvyšší sazbou daně z příjmů fyzických osob v Evropské unii.

„Dánsko je pluralitní konstituční monarchie s mnohaletou tradicí parlamentní demokracie. Dánský parlament Folketing je jednokomorový a má 179 poslanců. Hlavou státu je Její Veličenstvo Margrethe II., která nastoupila na trůn v roce 1972. Dánsko se administrativně člení na 16 oblastí a Fayerské Ostrovy a Grónsko. Dánsko přistoupilo do EU v rámci prvního rozšíření v roce 1973. “ Jak tvrdí Široký (2012, s. 235).

Dánsko má 5,5 milionů obyvatel a rozlohou je asi o polovinu menší než Česká republika. Hlavním městem je Kodaň a platí se zde Dánskou korunou (DKK). Daňová kvóta je 48,1 % a nezaměstnanost se pohybuje okolo 7 %.

„Osobami podléhajícími národní osobní důchodové dani jsou rezidenti Dánska, kteří jsou vymezeni jako osoby mající bydliště v Dánsku, případně osoby pobývající v Dánsku po dobu 6 měsíců, včetně krátkodobých pobytů v zahraničí. Daňovým rezidentem je rovněž osoba zaměstnaná na palubě lodi registrované v Dánsku, která je dánským státním příslušníkem, nebo zahraniční státní příslušník, který byl před svým zaměstnáním na lodi rezidentem Dánska. “ Jak tvrdí Široký (2012, s. 237).

Zdanitelné příjmy, které jsou předmětem osobní důchodové daně, jsou rozděleny do čtyř kategorií. Jedná se o osobní příjem, kapitálový příjem, příjem z akcií a příjem plynoucí z uplatňování CFC pravidel. Jedná se o speciální pravidla, která zabraňují rezidentům daného

státu Evropské unie založit si v zemi s nízkým daňovým zatížením dceřinou společnost za účelem vyhnutí se dani ve svém domovském státě.

„Kromě běžných daňově uznatelných výdajů si zaměstnanci mohou navíc odečíst náklady spojené s cestováním do zaměstnání, pojistné pro případ nezaměstnanosti a členské poplatky do zaměstnaneckých odborů. Hranice celkových odpočtů jednoho poplatníka je limitována výší 13 600 DKK. Dalšími odpočitatelnými položkami jsou úroky z hypoték, pojistné vymezené v daňovém zákoně a dary do výše 14 500 DKK. Celková daňová povinnost na osobní důchodové dani je tvořena souhrnem šesti dílčích základů daně v závislosti na kategoriích příjmů. Na zdanitelný příjem, snížený o odpočty do výše 389 900 DKK, se uplatňuje sazba ve výši 3,64 %. Sazba ve výši 6 % se uplatňuje u zdanitelného příjmu přesahujícího 389 900 DKK, 15 %, 25 %, 28 % a 42 % daňová sazba se potom uplatňuje na různé kapitálové příjmy v závislosti na jejich výši. Existuje omezení celkového daňového břemene (tj. souhrnu národních a lokálních sazeb daně). V případě, že tento součet přesahuje 51,5 %, 15 % národní daňová sazba je snížena o přesahující procento. Příspěvky na sociální pojištění se nezahrnují do výpočtu souhrnné daňové sazby. Srážková daň na příjmy z dividend a jiných hrubých výnosů z kapitálu má většinou sazbu ve výši 28 %.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 237).

„Zdanitelným obdobím je kalendářní rok. Přiznání k osobní důchodové dani musí být podáno do 1. května (v případech příjmů plynoucích z podnikání do 1. července). Manželé se zdaňují odděleně, ale uplatňují se určité modifikace, pokud manželé dosahují odlišné výše příjmů. Manžel(-ka) může uplatnit slevu na dani v rozsahu, v jakém nemůže slevu na dani využít druhý z manželů. Rovněž pokud příjem sezdaného poplatníka nepřesáhne daný práh pro uplatnění 15 % národní důchodové daně, může být nevyužitá část prahu pro uplatnění vyšší daňové sazby přičtena do prahu druhého z manželů.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 238).

Určení rezidentství se v Dánsku oproti České republice příliš neliší. Ovšem velkým rozdílem je že si dánští zaměstnanci mohou odečíst od základu daně náklady na cestu do práce. Což bylo kdysi možné i u nás. Dalším podstatným rozdílem ve zdanění osob je zdaňování příjmů z dividend, zatím co v České republice se dividendy zdaňují srážkovou daní 15 %, tak v Dánsku se příjem z dividend zdaňuje téměř dvojnásobnou sazbou než v ČR. Dánsko má největší marginální sazbu osobní důchodové daně ze všech členských států EU.

Slovensko

„Slovenská republika je pluralitním státem s jednokomorovým parlamentem a prezidentem (od roku 2014 Andrej Kiska). Správní členění země je na 8 krajů. Slovensko přistoupilo k EU v roce 2004, s účinností od 1. 1. 2009 zavedlo euro.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 329).

Slovenská republika má bez mála 5,5 milionů obyvatel. Její rozloha je asi 50 tisíc km². Hlavním městem je Bratislava. Daňová kvóta je 28,8 % a nezaměstnanost se pohybuje okolo 15 %.

Předmětem daně z příjmů jsou příjmy ze závislé činnosti, příjmy ze samostatné činnosti a z nájmu, příjmy z kapitálového majetku a ostatní příjmy. Skladba předmětu daně je velice podobná předmětu daně české osobní důchodové daně. Do předmětu daně se nezahrnují příjmy z dědictví, darování, úvěry a půjčky a přijaté náhrady. Mezi příjmy osvobozené od daně se řadí např. příjmy z prodeje bytu nebo domu (pokud nebyl zahrnut do obchodního majetku) sociální transfery, stipendia, přijaté náhrady škod atd.

„Daňový základ lze snížit poplatníkovi o částku 3 559,30 EUR odpovídající 19,2 násobku roční částky životního minima platného k 1. lednu na poplatníka, jehož příjem nepřesahuje 18 538 EUR. Jestliže je základ daně vyšší než 18 538 EUR, potom se nezdanitelná část základu daně vypočítá jako rozdíl mezi 8 193,80 EUR (44,2 násobek životního minima) a jedné čtvrtině základu daně (což znamená, že v případě základu daně vyššího než 32 775,20 EUR si poplatník nemůže uplatnit už žádnou nezdanitelnou část základu daně). Jednotná sazba daně činí 19 % ze základu daně sníženého o nezdanitelné části základu daně.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 332).

Daňové přiznání se podává do 31. března, pokud se poplatník se správcem daně nerozhodl jinak. Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti sráží zaměstnavatel zaměstnanci každý měsíc. Pokud poslední daňová povinnost nebyla vyšší než 1659,70 EUR tak poplatník zálohy neplatí.

Rakousko

„Rakousko je pluralitní federativní republika (9 spolkových zemí) s dvoukomorovým parlamentem: Národní radou a Spolkovou radou. Nejvyššími spolkovými výkonnými orgány jsou mimo spolkového prezidenta (Heinz Fischer od roku 2004) členové spolkové vlády,

v jejímž čele stojí spolkový kancléř. Rakousko přistoupilo k EU v roce 1995. “ Jak tvrdí Široký (2012, s. 314).

Rakouská republika má 8,4 obyvatel a hlavní město je Vídeň. Rozlohou je podobná České republice. Platí se zde eurem, daňová kvóta je 42,7 % a nezaměstnanost okolo 5 %.

Zdanitelné příjmy se v Rakousku dělí do sedmi kategorií příjmy ze zemědělské činnosti, příjmy z obchodu a podnikání, zaměstnanecké příjmy, kapitálové příjmy atd. Daňový rezident Rakouska se určuje podobně jako v České republice.

„Určité skupiny poplatníků si mohou zvolit paušální odpočet výdajů namísto standardního odpočtu výdajů. Paušální suma je kalkulována jako procento z hrubého příjmu po odečtení plateb sociálního pojištění a činí u umělců a hudebníků 5 %, maximálně však 2 628 EUR, u novinářů, televizních reportérů 7,5 %, maximálně 3 942 EUR, u obchodních zástupců 5 %, maximálně 2 190 EUR. Kromě standardních odpočitatelných položek je možné snížit daňový základ i o úrokové platby, pojistné ze životního pojištění a pořizovací náklady nákupu nově vydaných akcií v rakouských společnostech do částky 730 EUR.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 316).

Fiskálním rokem je v Rakousku kalendářní rok. Někteří poplatníci si mohou na základě souhlasu správce daně zvolit fiskální rok odlišně od kalendářního roku. Daňové přiznání se podává do 30. dubna. Pokud poplatník zvolí elektronické daňové přiznání, je termín odevzdání 30. června.

Rozdíly mezi Rakouskem a Českou republikou jsou patrné již při prvním pohledu na danou problematiku. Ať už jde o nezaměstnanost, inflaci či životní úroveň. Zásadním rozdílem v daňové oblasti jsou paušální výdaje, které jsou v Rakousku mnohem nižší a jsou doplněny o paušální sumu.

Polsko

Polská republika má dvoukomorový parlament s prezidentem. Člení se na 16 vojvodství a do EU přistoupilo v roce 2004. Má asi 38 milionů obyvatel a rozlohou je téměř 5 krát větší než Česká republika. V Polsku se platí Polskými zloty. Nezaměstnanost v Polsku je přibližně 10 % a daňová kvóta je 31,8 %.

Mezi zdanitelné příjmy se v Polsku řadí příjem ze závislých povolání, příjmy z nezávislých povolání, příjmy z podnikání, příjmy z vybraných zemědělských sektorů, příjem z nemovitého majetku, příjem z investic a majetkových práv a ostatní příjem.

„Daň se vypočítá ze souhrnu daňových základů ze všech kategorií majetku po odečtení uznatelných výdajů. Určité příjmy se zdaňují jednotnou sazbou (ve výši 19 %). Mezi osvobozené příjmy patří zejména příjem ze státních sociálních dávek, stipendií, výživného a částky získané z pojištění osob a majetku. Základní odpočitatelná částka je 3 091 PLN na poplatníka. Dary na vymezené účely (náboženské organizace, církve, charitativní a další neziskové instituce) jsou odečitatelné do výše 6 % ročního příjmu poplatníka. Dále si poplatník může odečíst náklady na internetové připojení až do výše 760 PLN za rok. Slevy na dani jsou uplatňovány zejména z titulů plateb zdravotního pojištění a péče o děti (1 112,04 PLN za každé vyživované dítě do 25 let věku dítěte).“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 306).

Sazba daně je v Polsku klouzavě progresivní. Zdanitelný příjem do 3 091 PLN se daní nulovou sazbou. Zdanitelný příjem od 3 091 do 85 528 PLN se daní 18 % z částky převyšující spodní hranici. Zdanitelný příjem nad 85 528 PLN se daní pevnou částkou ve výši 14 839 PLN a 32 % z částky přesahující tuto hranici. Jednotná sazba daně ve výši 19 % se uplatňuje na kapitálový příjem z prodeje akcií a cenných papírů.

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Přízní se podává do 30. dubna následujícího zdaňovacího období. Manželé mohou podat společné daňové přiznání, pokud jejich manželství trvalo po celou dobu zdaňovacího období. Daň se platí prostřednictvím měsíčních záloh a je vyrovnána na konci zdaňovacího období, podobně jako v České republice.

Zásadním rozdílem v osobní důchodové dani mezi Polskem a Českou republikou je v sazbě daně. Česká republika uplatňuje jedno daňové pásmo s pevnou sazbou daně, zatímco Polská republika využívá klouzavě progresivního zdanění.

Německo

„Německo je pluralitní federativní republika s dvoukomorovým parlamentem, která se správně člení na 16 spolkových zemí. Hlavou státu je prezident Christian Wulff od roku 2010. Německo je zakládajícím členem Evropského společenství.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 293).

Německo má necelých 82 milionů obyvatel, hlavním městem je Berlín a rozlohou je asi šest krát větší než Česká republika. Daňová kvóta Německa je 39,7 % a nezaměstnanost se pohybuje kolem 6,5 %.

Mezi zdanitelné příjmy patří příjem ze zemědělství, příjem z obchodu nebo podnikání, příjem z vykonávání profese, příjem ze zaměstnání, kapitálový příjem atd.

„Mezi osvobozené příjmy se zařazují platby ze zdravotního pojištění, úrazového pojištění, z pojištění pro případ invalidity nebo penzijního pojištění, sociální příspěvky, platby do zákonného penzijního programu a stipendia. Nezdánitelné části daně, daňové odpočty a slevy na dani: Základní nezdánitelná část základu daně garantovaná každému poplatníkovi je 8 004 EUR pro svobodnou osobu a 16 008 EUR pro sezdané páry. Na každé vyživované dítě je možné uplatnit nezdánitelnou část základu daně ve výši 2 184 EUR (dvojnásobek v případě společného zdanění manželů) a 1 320 EUR za péči o dítě, výchovu a vzdělání. Sazba daně je klouzavě progresivní, k samotné dani je navíc uvalena solidární přírážka 5,5 %. Vypočítává se zvlášť u svobodného/rozvedeného poplatníka (či při neuplatňované manželského splittingu, který je volitelný) a zvlášť při uplatňování společného zdanění manželů.“ Jak tvrdí Široký (2012, s. 295).

Srážkové dani podléhají dividendy ve výši 25 %. Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok a daňové přiznání se podává do 31. května následujícího zdaňovacího období.

Z daňové politiky Německa je jasné patrné, že podporuje rodiny s dětmi. Což je patrné z dvojí slevy na poplatníka, která je u sezdaného páru dvojnásobná. Podobně jako v České republice, Německo využívá solidární přírážky vysoce příjmových osob.

4. Analýza daně z příjmů fyzických osob

Poslední část práce se zabývá analýzou daně z příjmů fyzických osob. V úvodu této části je podrobně analyzován výpočet čisté mzdy ve vybraných letech v České republice. Dále je zde podrobně analyzována změna ve zdanění zaměstnanců v letech 2014 a 2015. V další části této kapitoly je analyzován rozpočet města Šumperk ve vztahu k dani z příjmů fyzických osob ve vybraných letech. V závěrečné části kapitoly je uveden vlastní návrh změn v dani z příjmů fyzických osob v České republice.

Tabulka č. 10 analyzuje změny v uplatnění výdajů procentem z příjmů živnostníka v letech 2012 a 2014. Advokát pan Novák dosáhne za rok 2014 příjmy dle § 7 odst. 1 písm. c) ve výši 3 150 000 Kč a uplatňuje paušální výdaje. Pan Novák má manželku, která nemá vlastní příjem, a společně mají nezletilé děti.

Tabulka 10: Srovnání zdanění podnikatele pro rok 2012, 2014

(tab. v Kč)	Rok 2012	Rok 2014
Zdanitelné příjmy	3,150,000	3,150,000
Výše paušálních výdajů	1,260,000 (0,4 * 3,150,000)	800,000
Základ daně z příjmů	1,890,000	2,350,000 (3,150,000 – 800,000)
Daň z příjmů	283,500	352,500
Solidární zvýšení daně	-	77,529,76 (1,107,568 * 0,07)
Daň z příjmů po zvýšení	-	430,030
Sleva na dani na poplatníka	24,840	24,840
Výsledná daň z příjmů	258,660	405,190

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů ze semináře Vybrané problémy z oblasti daní – pro firmy, Ing. Alena Jendřejková.

V tomto srovnání je dále patrné, že si pan Novák v roce 2014 nemohl uplatnit plných 40 % paušálních výdajů (1 260 000 Kč) jako v roce 2012, ale musel respektovat omezení, které bylo zavedeno právě v roce 2013. Toto omezení bylo zákonem stanoveno na 800 000 Kč (§7). Protože pan Novák uplatnil výdaje procentem z příjmů, může uplatnit jen základní slevu ve výši 24 840 Kč. Nemůže si uplatnit slevu na manželku ani slevu na děti. Ve vztahu k poměrně vysokému příjmu pana Nováka, má toto omezení zanedbatelný vliv.

Základ daně je tedy v roce 2014 o 460 000 Kč vyšší, což bude mít samozřejmě vliv na daň z příjmů, která se zvýší o 69 000 Kč. U poplatníka bylo také nutno uplatnit solidární zvýšení daně, a to ve výši 7 % rozdílu mezi základem daně z podnikání a 48násobkem průměrné mzdy stanovené podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení. Solidární zvýšení daně činí 77 530 Kč. Základní sleva na dani na poplatníka byla v každém roce stejná, ve výši 24 840 Kč. Celkový rozdíl mezi zdaněním podnikatele v roce 2012 a v roce 2014 je 146 530 Kč.

4.1 Výpočet čisté mzdy v letech 2007 až 2015

Výpočet čisté mzdy se v analyzovaném období několikrát měnil. Mezi zásadní změny ve výpočtu čisté mzdy ve vybraných letech lze zařadit změnu základu daně, ze kterého se čistá mzda počítá, různá daňová pásma a sazby daně, výše odvodů sociálního pojištění zaměstnance. Pro výpočet čisté mzdy zaměstnance v analyzovaném období je použita průměrná mzda, která byla aktuální v daném roce. Právě tyto změny podrobně analyzuje následující část čtvrté kapitoly.

V roce 2007 měla Česká republika čtyři daňová pásma a sazba daně se pohybovala od 12 % do 32 %. Základ daně byl získán odečtením sociálního a zdravotního pojištění placeného zaměstnancem od hrubého příjmu. Poplatník si mohl uplatnit základní slevu na dani na poplatníka ve výši 600 Kč za kalendářní měsíc. Modelový příklad počítá s průměrnou mzdou v roce 2007 ve výši 21 694 Kč.

Tabulka 11: Výpočet čisté mzdy v roce 2007

(Tab. v Kč)	Rok 2007
Hrubá mzda	21,694
ZP zaměstnanec 4,5 %	977
SP zaměstnanec 8 %	1,736
Zaokrouhlený základ daně	19,000
Daň z příjmů	3,624
Sleva na dani (§ 35ba)	600
Záloha na daň	3,024
Čistá mzda	15,959
Podíl hrubé mzdy a daňového zatížení	13,93 %

Zdroj: vlastní zpracování.

Od roku 2008 se čistá mzda počítá ze součtu hrubé mzdy zaměstnance plus pojistného na sociální a zdravotní pojištění, které je povinen hradit za zaměstnance zaměstnavatel. Tento základ daně se nazývá **superhrubá mzda**. Tedy daň se odvádí z hrubé mzdy zvýšené o 35 %. Nově byla zavedena jednotná sazba daně 15 %. V tomto roce také došlo k významnému zvýšení slevy na poplatníka na 24 840 Kč. Modelový příklad počítá s průměrnou mzdou v roce 2007 ve výši 22 592 Kč.

Tabulka 12: Výpočet čisté mzdy v roce 2008

(tab. v Kč.)	Rok 2008
Hrubá mzda	22,592
ZP zaměstnanec 4,5 %	1,017
ZP zaměstnavatel 9 %	2,034
SP zaměstnanec 8 %	1,808
SP zaměstnavatel 25 %	5,648
Super hrubá mzda (SHM)	30,274
SHM po zaokrouhlení	30,300
Daň z příjmu (15 %)	4,545
Sleva na dani (§ 35ba)	2,070
Záloha na daň	2,475
Čistá mzda	17,293
Podíl hrubé mzdy a daňového zatížení	10,95 %

Zdroj: vlastní zpracování.

Jak již bylo zmíněno základ daně, neboli superhrubá mzda, se počítá ze součtu hrubé mzdy zaměstnance (22 592 Kč) zvýšená o pojistné na sociální (1 808 Kč) a zdravotní pojištění (1 017 Kč), které je povinen hradit za zaměstnance zaměstnavatel. Ze zaokrouhlené superhrubé mzdy na celé stokoruny nahoru se vypočítala daň z příjmů ve výši 15 % (4 545 Kč). Čistá mzda poplatníka tedy činí 17 293 Kč ($22\,592 - 1\,017 - 1\,808 - 2\,475$).

V roce 2009 došlo k poklesu pojistného na sociální zabezpečení, které si platí zaměstnanec, z 8 na 6,5 procenta. Mírné zvýšení zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti nastalo v roce 2011 a to z důvodů snížení základní slevy na poplatníka o 100 Kč. Toto opatření se týkalo pouze zdaňovacího období 2011. V dalších letech si mohli poplatníci daň snížit opět o 2 070 Kč.

Tabulka 13: Výpočet čisté mzdy v letech 2009 až 2013

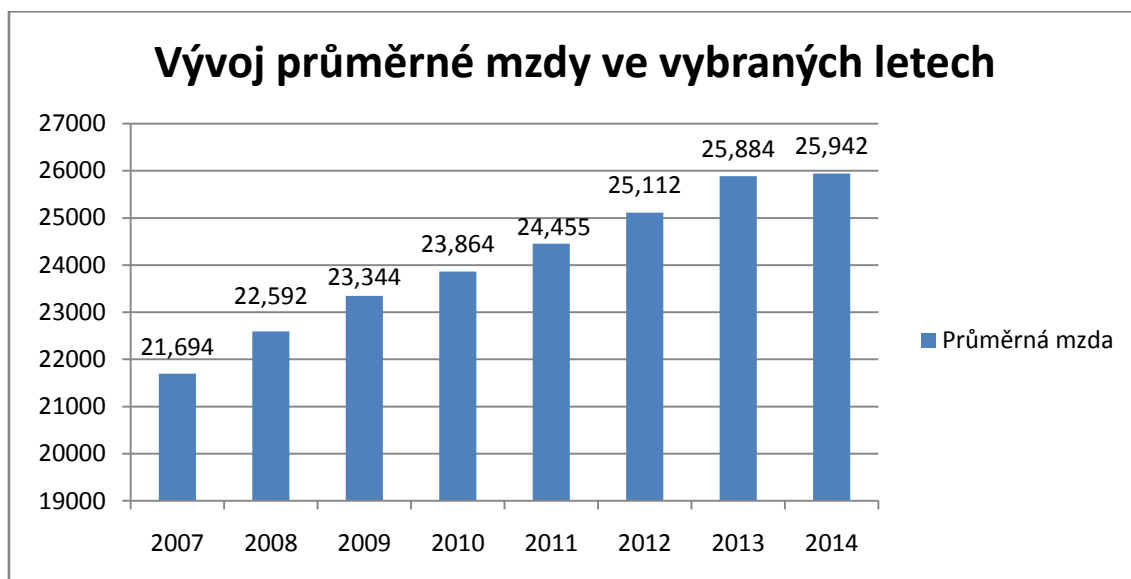
(tab. v Kč)	Rok 2009	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
Hrubá mzda	23,344	23,864	24,455	25,112	25,884	25,942
ZP zaměstnanec 4,5 %	1,051	1,074	1,101	1,131	1,165	1,168
ZP zaměstnavatel 9 %	2,101	2,148	2,201	2,261	2,330	2,335
SP zaměstnanec 6,5 %	1,518	1,552	1,590	1,633	1,683	1,687
SP zaměstnavatel 25 %	5,836	5,966	6,114	6,278	6,471	6,486
Super hrubá mzda (SHM)	31,281	31,978	32,770	33,651	34,685	34,763
SHM po zaokrouhlení	31,300	32,000	32,800	33,700	34,700	34,800
Daň z příjmu (15 %)	4,695	4,800	4,920	5,055	5,205	5,220
Sleva na dani (§ 35ba)	2,070	2,070	1,970	2,070	2,070	2,070
Záloha na daň	2,625	2,730	2,950	2,985	3,135	3,150
Čistá mzda	18,151	18,509	18,861	19,365	19,902	19,938
Podíl hrubé mzdy a daňového zatížení	11,24 %	11,43 %	12,06 %	11,88 %	12,11 %	12,42 %

Zdroj: vlastní zpracování.

V letech 2009 až 2014 je patrné, že se tempo růstu čisté i hrubé mzdy ustálilo a že je tento růst vyrovnaný. Tato vyrovnaná tendence růstu je zapříčiněna výpočtem čisté mzdy ze superhrubé mzdy. V roce 2009 se také snížila sazba sociálního pojištění placeného zaměstnancem z 8 na 6,5 %.

V roce 2015 by mělo dojít k podstatnějším změnám než v předešlých letech. Od tohoto roku se sazba daně z příjmů fyzických osob má zvýšit na 19 %, základem daně však bude hrubá mzda zaměstnance. Zaměstnanec, jehož roční příjem přesáhne 48násobek průměrné mzdy, nebude mít možnost uplatnit slevu na poplatníka. Solidární zvýšení by mělo být v roce 2015 ještě zachováno. Dále se zvýší odvod zdravotního pojištění na straně zaměstnance ze stávajících 4,5 % na 6,5 %. Naproti tomu by se měly odvody na straně zaměstnavatele snížit. Dojde k zavedení tzv. odvodu z úhrnu mezd, který v sobě má zahrnovat dosavadní odvody na veřejné pojištění a státní politiku zaměstnanosti. Tento odvod má dosahovat výše 32,4 %, což je o 1,6 % méně než je zaměstnavatel povinen odvádět na základě současné úpravy.

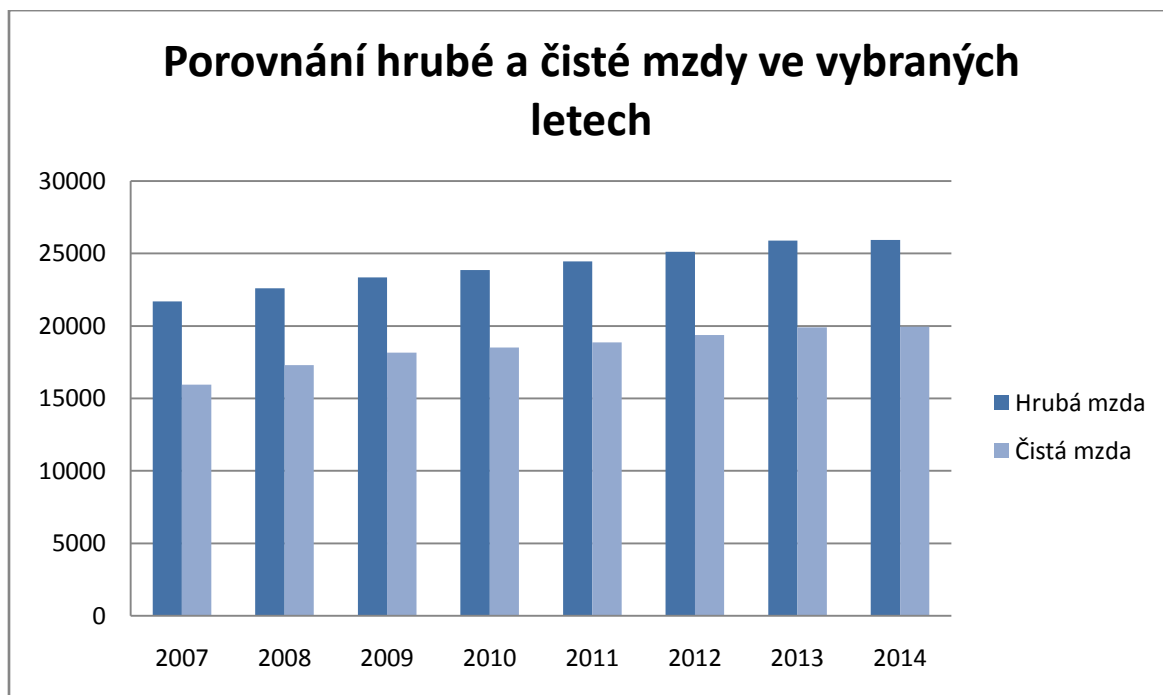
Graf 1: Vývoj průměrné mzdy ve vybraných letech

Zdroj: vlastní zpracování.

Z výše uvedeného grafu je vidět poměrně vyrovnaný vývoj průměrné mzdy v analyzovaných letech. V období 2007 až 2012 bylo tempo růstu vyrovnané. V letech 2013 a 2014 je patrná stagnace růstu průměrné mzdy.

Graf 2: Porovnání hrubé a čisté mzdy ve vybraných letech

Zdroj: vlastní zpracování.

Výše uvedený graf analyzuje vývoj průměrné hrubé mzdy a čisté mzdy v letech 2007 až 2014. Ve vybraných letech průměrná hrubá mzdy rostla vyrovnaným tempem. Toto vyrovnané rostoucí tempo kopírovala i mzda čistá. V letech 2007 až 2009 bylo tempo růstu hrubé i čisté mzdy výraznější než v ostatních letech. Od roku 2010 byl růst mezd mírný a vyrovnaný.

4.2 Vývoj příjmu z daně z příjmů fyzických osob v rozpočtu města Šumperk v letech 2007 až 2014

Šumperk je okresní město s bezmála 27 tisíci obyvateli. Leží v olomouckém kraji přibližně 50 km severozápadně od Olomouce. Starostou města je již několik let Mgr. Zdeněk Brož, který je zároveň členem senátu ČR. Šumperk je označováno za „Bránu Jeseníků“, protože leží na křižovatce cest, které vedou k nejvýznamnějším horským výchozím základnám - Skřítku, Červenohorskému sedlu, Ramzové a také k úpatí masivu Kralického Sněžníku.

Tato část kapitoly je zaměřena na příjmy města Šumperka z daně z příjmů fyzických osob ve vybraných letech. Tento vývoj je zachycen níže.

Tabulka 14: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2007

Položka	Rok 2007
DzPFO ze závislé činnosti	53,600,000 Kč
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	16,000,000 Kč
DzPFO podle zvláštní sazby	3,000,000 Kč
Celkový příjem z DzPFO	72,600,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	268,511,000 Kč
Celkové příjmy města	540,179,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	13,44 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

Příjem města Šumperk z daně z příjmů fyzických osob byl v tomto roce 72 600 000 Kč. Největší podíl na tomto příjmu měla daň z příjmů ze závislé činnosti, čili daň zaplacená zaměstnanci. Daň z příjmů fyzických osob se podílela na celkových daňových příjmech města zhruba jednou čtvrtinou. Podíl daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města činil 13,44 %.

Tabulka 15: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2008

Položka	Rok 2008
DzPFO ze závislé činnosti	52,000,000 Kč
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	13,700,000 Kč
DzPFO podle zvláštní sazby	3,000,000 Kč
Celkový příjem z DzPFO	68,700,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	279,991,000 Kč
Celkové příjmy města	653,179,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	10,54 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

Příjem města Šumperk z daně z příjmů fyzických osob se oproti roku 2007 snížil asi o 4 000 000 Kč. Největší podíl na příjmu z této daně má opět daň z příjmů ze závislé činnosti, jejíž příjem činil 52 000 000 Kč. V roce 2008 se zvýšil celkový daňový příjem města. A protože se celkové příjmy města v tomto roce zvýšili přibližně o 100 000 000 Kč a celkový příjem z daně z příjmů mírně poklesl, podíl daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města klesl na 10,54 %.

Tabulka 16: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2009

Položka	Rok 2009
DzPFO ze závislé činnosti	52,000,000 Kč
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	16,500,000 Kč
DzPFO podle zvláštní sazby	4,500,000 Kč
Celkový příjem z DzPFO	73,000,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	310,549,000 Kč
Celkové příjmy města	725,891,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	10,06 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

V tomto roce zaznamenalo město Šumperk, nárůst celkového příjmů z daně z příjmů fyzických osob. Tento nárůst byl způsoben vyšším příjmem z daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, který činil 16 500 000 Kč. V roce 2009 vzrostly i celkové daňové příjmy. Podíl daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města činil 10,06 %.

Tabulka 17: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2010

Položka	Rok 2010
DzPFO ze závislé činnosti	51,000,000 Kč
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	7,000,000 Kč
DzPFO podle zvláštní sazby	4,000,000 Kč
Celkový příjem z DzPFO	62,000,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	285,149,000 Kč
Celkové příjmy města	740,995,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	8,34 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

V roce 2010 zaznamenalo město Šumperk pokles příjmů ze závislé činnosti, asi o jeden milion korun, ale výrazný propad v příjmech zaznamenalo město v oblasti daňových příjmů ze samostatné výdělečné. Tento pokles činil bezmála 10 000 000 Kč. Což se také podepsalo na celkových příjmech z daně z příjmů fyzických osob. Podíl daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města činil 8,34 %

Tabulka 18: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2011

Položka	Rok 2011
DzPFO ze závislé činnosti	51,000,000 Kč
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	8,600,000 Kč
DzPFO podle zvláštní sazby	4,000,000 Kč
Celkový příjem z DzPFO	63,600,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	295,878,000 Kč
Celkové příjmy města	840,863,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	7,56 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

U daně z příjmů ze závislé činnosti můžeme pozorovat stabilní a v zásadě neměnný vývoj. V tomto roce se mírně zvýšil příjem ze samostatné výdělečné činnosti. Celkové daňové příjmy byly v roce 2011 ve výši 63 600 000 Kč. Jak je možné pozorovat ve výše uvedených tabulkách, tak od roku 2007 do roku 2011, se podíl daně z příjmů na celkových příjmech města Šumperk každoročně snižoval. A podíl daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města Šumperk byl nejnižší právě v roce 2001 a činil 7,56 %.

Tabulka 19: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2012

Položka	Rok 2012
DzPFO ze závislé činnosti	52,400,000 Kč
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	7,400,000 Kč
DzPFO podle zvláštní sazby	4,400,000 Kč
Celkový příjem z DzPFO	64,200,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	285,704,000 Kč
Celkové příjmy města	459,563,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	13,97 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

Příjmy ze závislé činnosti byly i v tomto roce stabilní, ale příjmy ze samostatné výdělečné činnosti opět zaznamenaly pokles, asi o 1 milion korun. Rok 2012 byl pro podíl daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města zlomový, protože poprvé od 2007 vzrostl a to na hodnotu 13,97 %. Toto zvýšení nemělo za příčinu zvýšení výběru daně z příjmů, ale výrazný pokles celkových příjmů města. Celkové příjmy města v roce 2012 totiž klesly o bezmála polovinu na hodnotu necelých 460 milionů korun.

Tabulka 20: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2013

Položka	Rok 2013
DzPFO ze závislé činnosti	57,400,000 Kč
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	5,000,000 Kč
DzPFO podle zvláštní sazby	6,000,000 Kč
Celkový příjem z DzPFO	68,400,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	305,325,000 Kč
Celkové příjmy města	458,103,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	14,93 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

Daňový příjem ze závislé činnosti byl v tomto roce na nejnižší hranici za sledované období a činil 5 000 000 Kč. Naproti tomu příjem ze závislé činnosti o 5 000 000 Kč vzrostl. Celkový příjem z daně z příjmů fyzických osob byl v tomto roce 68 400 000 Kč. Celkový příjem města zůstal oproti zlomovému roku 2012 téměř nezměněn. Podíl daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města byl v tomto roce 14,93 % a zaznamenal tak druhou nejvyšší hodnotu za sledované období.

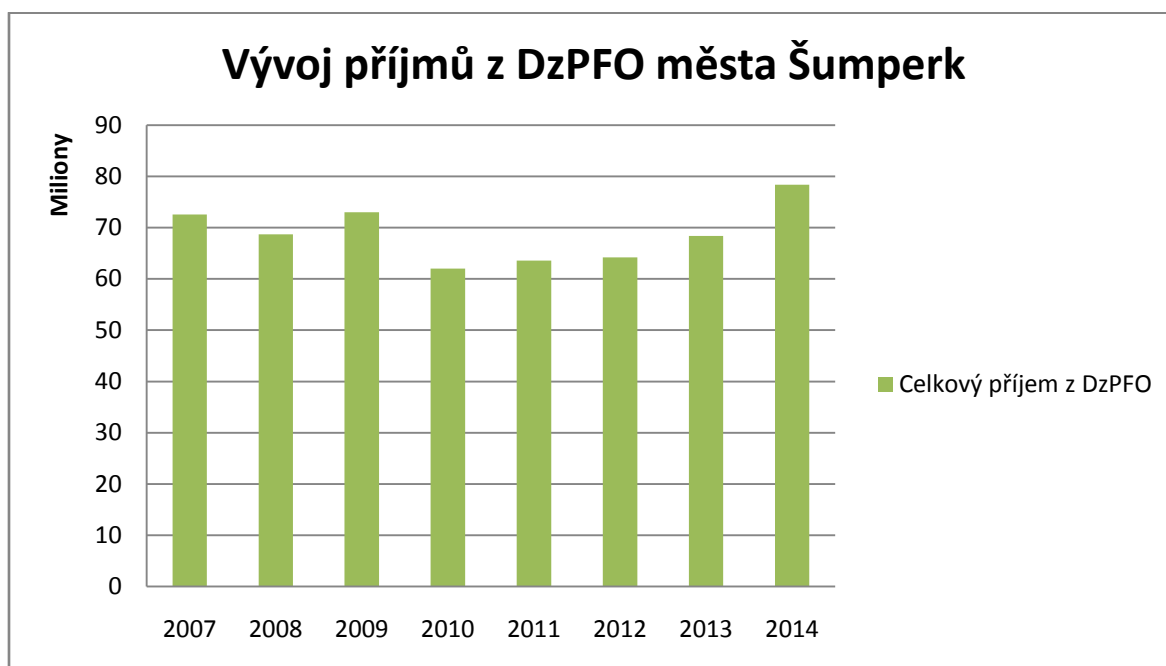
Tabulka 21: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2014

Položka	Rok 2014
DzPFO ze závislé činnosti	-
DzPFO ze samostatné výdělečné činnosti	-
DzPFO podle zvláštní sazby	-
Celkový příjem z DzPFO	78,400,000 Kč
Celkové daňové příjmy města	313,183,000 Kč
Celkové příjmy města	454,704,000 Kč
Podíl DzPFO na celkových příjmech města	17,24 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů Města Šumperk.

V tomto roce město Šumperk očekává vyšší celkový příjem z daně z příjmů fyzických osob. Celkový daňový příjem by měl v roce 2014 činit 78 400 000 Kč, jedná se však o predikci a hodnota celkového daňového příjmu se může změnit. Hodnota tohoto podílu by se měla pohybovat okolo 17 %.

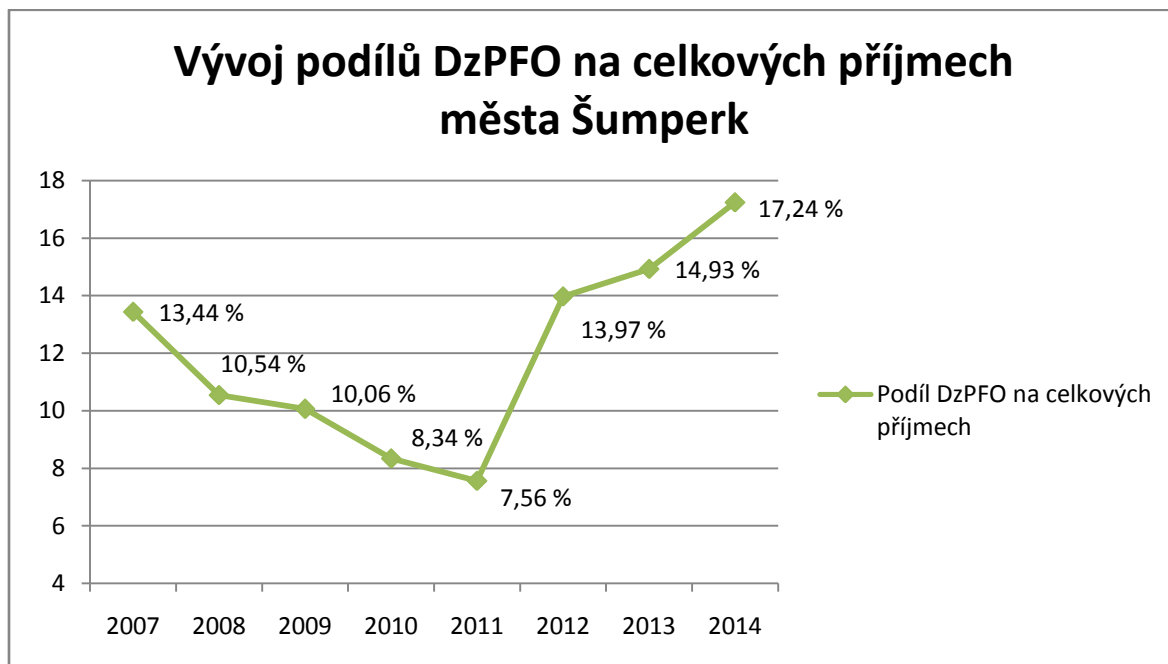
Graf 3: Vývoj příjmů z DzPFO města Šumperk ve vybraných letech

Zdroj: vlastní zpracování.

V grafu je analyzována daň z příjmů fyzických osob ve městě Šumperk. Příjem z této daně byl v letech 2007 až 2014 vyrovnaný. Změny v dani z příjmů, které se ve sledovaném období uskutečnily, neměly významný vliv na příjem z této daně.

Graf 4: Vývoj podílu DzPFO na celkových příjmech města Šumperk

Zdroj: vlastní zpracování.

Graf analyzuje vývoj podílů daně z příjmů fyzických osob na celkových příjmech města Šumperk. V letech 2007 až 2011 měl tento podíl klesající tendenci. V roce 2012 se tento podíl výrazně zvýšil na 13,97 procenta. Tento výkyv byl zapříčiněn snížením rozpočtu města Šumperk téměř na polovinu. Rozpočet byl snížen, protože v roce 2012 došlo ke změně sociálního systému, vyplácení sociálních dávek pro občany přešlo z městského úřadu na úřad práce.

4.3 Vlastní návrhy změn v dani z příjmů fyzických osob

V této části kapitoly bude proveden návrh na změny týkající se daně z příjmů fyzických osob v České republice. Tento návrh je proveden na základě analýzy vývoje daně z příjmů fyzických osob ve vybraných letech a na základě změn ve zdanění fyzických osob podle volebních programů současných politických stran (viz kapitola 3.5 Volební programy politických stran).

Současné zdanění fyzických osob je podle autora názoru příliš složité a nejasné. Systém zdanění fyzických osob je složitý zejména pro laickou společnost. Z analýzy vývoje daně z příjmů fyzických osob je zřetelné, že daň z příjmů je nepřehledná, protože prošla několika novelami, obsahuje mnoho úlev a výjimek. V analyzovaném období se několikrát měnila sazba daně, základ daně pro výpočet čisté mzdy zaměstnanců, uplatňování výdajů osob samostatně výdělečně činných a mnoho dalšího.

Autor by znovu zavedl institut společného zdanění manželů. Při znovu zavedení tohoto systému zdanění manželů, by si rodiny s dětmi značně polepšili. Společné zdanění manželů mělo největší význam u rodin, kdy jeden z manželů vydělával více než druhý, nebo kdy jeden z manželů nevydělával vůbec. Stát by měl podporovat rodiny s dětmi, ulehčit manželům výchovu dětí a v jistém slova smyslu odměnit páry, které chtějí mít děti. Dnes se totiž stát potýká s nedostatkem zdrojů ve státním rozpočtu a právě zvýšením počtu daňových poplatníků by se tento deficit mohl snížit.

Se znovuzavedením společného zdanění manželů by se měla zrušit jednotná sazba daně z příjmů fyzických osob, zavést opět progresivní sazbu daně a zrušit solidární daň. Autor dále navrhuje zrušení superhrubé mzdy a jako základ daně navrhuje hrubou mzdu. Poplatník s vyššími příjmy by platil vyšší daň a poplatník s nižšími příjmy by platil nižší daň.

Následující tabulka obsahuje daňová pásma dle návrhu autora a sazby daně na základě volebního programu KSČM. Tato strana navrhuje jiné hranice daňových pásem, se kterými autor nesouhlasí. První pásmo by mělo být podle KSČM v rozsahu od nuly do 500 tis. Kč. Druhé pásmo od 500 tis. Kč do 1 mil. Kč a třetí pásmo 1 mil Kč a více. Horní hranice prvního daňového pásma je autorem navrhována ve výši dvojnásobku minimální mzdy v roce 2014. Horní hranice druhého daňového pásma je navrhována ve výši dvojnásobku průměrné mzdy v roce 2014. Na základě těchto sazeb daně jsou níže analyzovány výpočty daňové povinnosti daňových poplatníků. Autor navrhuje zrušení superhrubé mzdy a jako základ daně navrhuje hrubou mzdu.

Tabulka 22: Sazby daně dle návrhu autora.

Daňová pásma		
Základ daně		Sazba daně
Od	Do	
0 Kč	204,000 Kč	19 %
204,000 Kč	622,628 Kč	38,760 Kč + 25 %
622,628 Kč	a více	143,417 Kč + 32 %

Zdroj: vlastní zpracování.

Níže uvedené tabulky č. 23 a 24 analyzují zdanění manželů Horákových se dvěma nezletilými dětmi. Manžel má hrubý příjem 25 942 Kč (průměrná mzda v roce 2014), manželka pobírá rodičovský příspěvek a nemá jiný příjem. Tabulka č. 23 zobrazuje, jaká by byla daňová povinnost, resp. Daňový bonus, pana Horáka bez možnosti využít společné zdanění manželů. Tabulka č. 24 zobrazuje situaci na základě návrhu autora, kdy pan Horák využije institut společného zdanění manželů.

Tabulka 23: Porovnání zdanění zaměstnance na základě stávající úpravy a návrhu autora.

Stávající úprava		Návrh autora	
Hrubý měsíční příjem	25,942	Hrubý měsíční příjem	25,942
Základ daně (SHM)	417,147,36	Základ daně	311,304
Zaokrouhlený základ daně	417,100	Zaokrouhlený základ daně	311,300
Daň (15 %)	62,565	Daň	65,585
Sleva na poplatníka	24,840	Sleva na poplatníka	24,840
Sleva na manželku	24,840	Sleva na manželku	24,840
Sleva na dvě děti	26,808	Sleva na dvě děti	26,808
Daňový bonus	13,923	Daňový bonus	10,903

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 24: Výpočet daňové povinnosti zaměstnance podle autorova návrhu s využitím institutu SZM

(tab. V Kč)	Společné zdanění manželů	
Hrubý měsíční příjem	25,942	
Společný základ daně	311,304	
Zaokrouhlený základ daně	311,400	
	Manžel	Manželka
Rozdělený základ daně	155,700	155,700
Daň	29,583	29,583
Sleva na poplatníka	24,840	24,840
Sleva na manželku	24,840	-
Sleva na dvě děti	26,808	-
Daňový bonus	26,808	-
Daňová povinnost	-	4,743
Přeplatek rodiny Horákových	22,065	

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulky č. 25 až 28 analyzují zdanění zaměstnance s pětinasobkem průměrné mzdy, průměrnou mzdou, dvojnásobkem minimální mzdy a minimální mzdou. Tato analýza ukazuje, že zdanění na základě návrhu autora je výhodnější pro poplatníky s nižšími příjmy. Pro zjednodušení je zde brána v úvahu pouze základní sleva na poplatníka. Také zde není brán v potaz institut společného zdanění manželů, který analyzuje tabulka č. 24.

Tabulka 25: Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (pětinasobek průměrné mzdy)

(tab. v Kč)	Stávající úprava	Návrh autora
Hrubý měsíční příjem	129,710	129,710
Základ daně	2,085,737	1,556,520
Zaokrouhlený základ daně	2,085,800	1,556,600
Daň	312,870	442,265
Solidární daň	21,798	-
Daň po solidárním zvýšení	334,668	-
Sleva na poplatníka	24,840	24,840
Daňová povinnost	309,828	417,425

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 26: Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (průměrná mzda)

(tab. v Kč)	Stávající úprava	Návrh autora
Hrubý měsíční příjem	25,942	25,942
Základ daně	417,147	311,304
Zaokrouhlený základ daně	417,200	311,400
Daň	62,580	65,610
Sleva na poplatníka	24,840	24,840
Daňová povinnost	37,740	40,770

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 27: Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (dvojnásobek minimální mzdy)

(tab. v Kč)	Stávající úprava	Návrh autora
Hrubý měsíční příjem	17,000	17,000
Základ daně	273,360	204,000
Zaokrouhlený základ daně	273,300	204,000
Daň	40,995	38,760
Sleva na poplatníka	24,840	24,840
Daňová povinnost	16,155	13,920

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka 28: : Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (minimální mzda)

(tab. v Kč)	Stávající úprava	Návrh autora
Hrubý měsíční příjem	8,500	8,500
Základ daně	136,680	102,000
Zaokrouhlený základ daně	136,700	102,000
Daň	20,505	19,380
Sleva na poplatníka	24,840	24,840
Daňová povinnost	0	0

Zdroj: vlastní zpracování.

Tabulka č. 29 analyzuje zdanění živnostníka pana Svobody v roce 2014. Pan Svoboda podniká jako opravář obuvi. Má manželku, která pobírá rodičovský příspěvek a nemá jiný příjem. Pan Svoboda má příjmy 200 000 Kč a uplatnil paušální výdaje ve výši 60 % z příjmů.

Podle § 35ca si pan Svoboda nemůže uplatnit slevu na manželku a na své děti. Protože paušální výdaje, které uplatnil, přesahují jeho základ daně o více než 50 %. Toto

omezení výrazně znevýhodňuje živnostníky, kteří uplatňují paušální výdaje ve výši 60 a 80 %. Dle autora názoru by druh živnosti neměl mít vliv na slevu na manželku a na děti. Stát by měl podporovat živnostníky a rodiny s dětmi, neměl by znevýhodňovat pracující poplatníky s rodinami, a proto autor navrhuje toto omezení zrušit. Tabulka č. 29 znázorňuje jak je toto omezení výrazné.

Tabulka 29: Porovnání zdanění živnostníka na základě stávající úpravy a návrhu autora.

(tab. v Kč)	Stávající úprava	Návrh autora
Zdanitelné příjmy	200,000	200,000
Výše paušálních výdajů	120,000 (0,6 * 200,000)	120,000 (0,6 * 200,000)
Základ daně z příjmů	120,000	120,000
Daň z příjmů	12,000	15,200 (0,19 * 120,000)
Sleva na poplatníka	24,840	24,840
Sleva na manželku	-	24,840
Sleva na dvě děti	-	26,808
Daňová povinnost a daňový bonus	0	26,808

Zdroj: vlastní zpracování.

Autor dále souhlasí s návrhem ČSSD ve zdanění hazardu sazbou 21 až 22 %. Tento návrh navazuje na zvýšení zdrojů ve státním rozpočtu. Takto získané prostředky by mohly být použity na podporu a rozvoj českého sportu a kultury.

Se zvyšováním příjmů státního rozpočtu rozhodně souvisí zamezení daňových úniků, které jsou v současnosti jedním z největších problémů nevyrovnaného státního rozpočtu. Zlepšením výběru daní od všech, kdo mají daňovou povinnost, bude pro celou společnost výhodnější než zvyšování daňových sazeb nebo odvodů.

V dnešní době se zástupci veřejného i soukromého sektoru shodují, že je současné zdaňování fyzických a právnických osob pod tlakem častých změn. Firmy v neustále se měnícím podnikatelském prostředí těžko stanovují střednědobé a dlouhodobé plány a nové firmy se v nejistém prostředí nesnadno adaptují na tyto měnící se podmínky. Autor na toto téma diskutoval se zástupci městského úřadu, daňovými poradci i podnikateli. Všechny tyto subjekty se shodují, že je pro celou společnost nejdůležitější daňová stabilita a s tímto tvrzením autor souhlasí.

Autor se ztotožňuje s plánem TOP 09 více motivovat nezaměstnané k práci. Není spravedlivé dlouhodobě pobírat dávky v nezaměstnanosti bez vlastní aktivity nebo dokonce souběžně s prací na černo. TOP 09 plánuje v politické i odborné diskusi usilovně hledat řešení, jak dávky provázat s povinností pracovat či vzdělávat se.

Autor souhlasí s plánem hnutí Úsvit snížit byrokratickou zátěž pro podnikatele a přilákat do České republiky zahraniční kapitál. Hnutí bude navrhopvat úlevy pro začínající podnikatele na sociálním a zdravotním pojištění a daních minimálně na 1 rok. Protože je lepší, když se člověk snaží postavit na vlastní nohy, namísto pasivního příjmu podpory v nezaměstnanosti.

5. Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo zachycení vývoje daně z příjmů fyzických osob s důrazem na sazbu daně. Dalším cílem diplomové práce bylo navrhnout změny ve zdanění fyzických osob na základě analýzy daně z příjmů fyzických osob a volebních programů politických stran. Cíl diplomové práce se podařilo naplnit.

Obsahem druhé kapitoly je seznámení čtenáře s obecnou problematikou daně, bez které by se v následujících kapitolách neobešel. V této kapitole jsou uvedeny obecné informace o dani, funkci daní a postavení daně z příjmů v daňovém systému České republiky. Dále je v druhé kapitole uvedeno podrobné seznámení s daní z příjmů fyzických osob.

Třetí kapitola obsahuje vývoj sazby daně z příjmů fyzických osob ve vybraném období. Dále jsou zde uvedeny změny v této dani pro rok 2014 a předpokládané změny pro rok 2015. Třetí kapitola obsahuje volební programy vybraných politických stran, tyto volební programy jsou jedním z podkladů, na základě kterých autor navrhl změny v dani z příjmů. Pro srovnání jsou v závěru této kapitoly uvedeny informace ohledně daně z příjmů ve vybraných zemích Evropské unie.

Čtvrtá kapitola zachycuje vývoj výpočtu čisté mzdy ve vybraných letech. V této části kapitoly jsou také uvedeny zásadní změny ve výpočtu čisté mzdy ve vybraných letech v České republice. Je zde uvedeno jak změny základu daně, sazby daně a výše odvodů sociálního pojištění zaměstnance působily v jednotlivých letech na výpočet čisté mzdy. Pro výpočet čisté mzdy zaměstnance v analyzovaném období je použita průměrná mzda, která byla aktuální v daném roce. Tyto změny jsou pro zpřehlednění zachyceny v grafech a tabulkách. Další část čtvrté kapitoly obsahuje vývoj daně z příjmů fyzických osob v rámci rozpočtu vybraného města. Je zde zachycen vývoj podílu daně z příjmů fyzických osob na celkovém rozpočtu města na základě, kterého čtenář může vidět jaký má tato daň význam v rozpočtu města. V závěru čtvrté kapitoly byly navrženy zásadní změny týkající se zdanění fyzických osob. Návrh změn je proveden na základě analýzy vývoje daně z příjmů fyzických osob ve vybraných letech a na základě změn ve zdanění fyzických osob podle volebních programů současných politických stran. Autor se v návrhu zaměřil na sazbu daně, znovuzavedení institutu společného zdanění manželů a další změny týkající se systému zdaňování příjmů v České republice.

Seznam použité literatury

a) odborná literatura

GRŮŇ, Lubomír. *Finanční právo a jeho instituty*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, 2009. 336 s. ISBN 978-80-7201-745-4.

MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2013*. 22. vyd. Praha: Grada, 2013. 272 s. ISBN 978-80-247-4643-2.

MRKÝVKA, Petr. *Finanční právo a finanční správa 2. díl*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. 381 s. ISBN 80-210-3579-X.

PELECH, Petr. *Zdanění mezd, platů a příjmů ze závislé činnosti v roce 2013*. 21. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 424 s. ISBN 978-80-7263-798-0.

PELECH, Petr a Vladimír PELC. *Daně z příjmů: s komentářem 2013*. 13. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. 1056 s. ISBN 978-80-7263-784-3.

VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1. VOX, 2012. 372 s. ISBN 978-80-87480-05-2.

ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 5. vyd. Praha: Linde, 2012. 400 s. ISBN 978-80-7201-881-9.

ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

STARÝ, Marek. *Dějiny daní a poplatků*. 1. vyd. Praha: Havlíček Brain Team, 2009. 207 s. ISBN 978-80-87109-15-1.

b) elektronické zdroje

CHROBÁK, Tomáš. Místo vedení společnosti v rámci mezinárodní struktury [online]. 2011-11-01, [cit. 2014-03-15]. Dostupné na WorldWide Web: <http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d35873v45569-misto-vedeni-spolecnosti-v-ramci-mezinarodni-struktury/>.

KUKLÍKOVÁ, Kateřina. Jak se změnil daňový zatížení u zaměstnanců v roce 2014 a 2015? [online]. 2013-12-30 [cit. 2014-04-02]. Dostupné na WorldWide Web:

<http://www.mesec.cz/clanky/jak-se-zmeni-danove-zatizeni-u-zamestnancu-v-roce-2014-a-2015/>

SAGIT. Třídění daní [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: http://www.sagit.cz/pages/lexikonheslatxt.asp?cd=157&typ=r&levelid=da_490.htm

ÚČETNÍ KAVÁRNA. Vývojsazbydaně z příjmů fyzických osob [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.ucetnikavarna.cz/uzitecne-tabulky/vyvoj-sazby-dane-z-prijmu-fyzickych-osob/>

SLOVNÍČEK ÚČETNÍCH POJMŮ. Společné zdanění [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.testyzucetnictvi.cz/slovnicek-ucetnich-pojmu.php?pojem=spolecne-zdaneni>

ČSSD. Prosadíme dobřefungující stat [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.cssd.cz/program/>

KSČM. Práci místo sociálních dávek [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.kscm.cz/volby-a-akce/volebni-program/praci-misto-socialnich-davek>

KDU-ČSL. Posílení české ekonomiky a tvorby pracovních míst [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: http://volby.kdu.cz/volebni-program/ekonomika.aspx#.U1N3m_1_v4H

POLITICKÉ HNUTÍ ANO. Resortní program [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.anobudeli.cz/cs/o-nas/program/resortni-program/>

TOP 09. Sociální politika [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.top09.cz/proc-nas-volit/volebni-program/volebni-program-2013/5-socialni-politika-13777.html>

ODS. Volební program ODS [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.ods.cz/volby2013/volebni-priority>

ÚSVIT PŘÍMÉ DEMOKRACIE. Program hnutí [online]. [cit. 2014-17-01]. Dostupná World Wide Web: <http://www.hnutiusvit.cz/program-hnuti/>

c) článek v odborném časopise

Stát bude přísnější na živnostníky. Praha: Hospodářské noviny, a. s., 2014, č. 061. ISSN 1213-7693.

Seznam zkratk

DZPFO	Daň z příjmů fyzických osob
ČSSD	Česká strana sociálně demokratická
KSČM	Komunistická strana české republiky
ODS	Občanská demokratická strana
KDU-ČSL	Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová

Seznam tabulek

Tabulka 1: Sazba daně z příjmů FO v roce 1999	27
Tabulka 2: Sazba daně z příjmů FO v roce 2000	28
Tabulka 3: Sazba daně z příjmů FO v roce 2001	28
Tabulka 4: Sazba daně z příjmů FO v roce 2002	29
Tabulka 5: Sazba daně z příjmů FO v roce 2003	29
Tabulka 6: Sazba daně z příjmů FO v roce 2004	30
Tabulka 7: Sazba daně z příjmů FO v roce 2005	30
Tabulka 8: Sazba daně z příjmů FO v roce 2006	31
Tabulka 9: Sazba daně z příjmů FO v roce 2007	31
Tabulka 10: Srovnání zdanění podnikatele pro rok 2012, 2014	50
Tabulka 11: Výpočet čisté mzdy v roce 2007	51
Tabulka 12: Výpočet čisté mzdy v roce 2008	52
Tabulka 13: Výpočet čisté mzdy v letech 2009 až 2013	53
Tabulka 14: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2007	55
Tabulka 15: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2008	56
Tabulka 16: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2009	56
Tabulka 17: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2010	57
Tabulka 18: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2011	57
Tabulka 19: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2012	58
Tabulka 20: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2013	58
Tabulka 21: Příjem z daně z příjmů FO v roce 2014	59
Tabulka 22: Sazby daně dle návrhu autora.	62
Tabulka 23: Porovnání zdanění zaměstnance na základě stávající úpravy a návrhu autora.	62
Tabulka 24: Výpočet daňové povinnosti zaměstnance podle autorova návrhu s využitím institutu SZM.....	63
Tabulka 25: Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (pětinásobek průměrné mzdy)	63
Tabulka 26: Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (průměrná mzda).....	64
Tabulka 27: Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (dvojnásobek minimální mzdy).....	64

Tabulka 28: : Porovnání zdanění zaměstnance stávající úpravou a návrhem autora (minimální mzda).....	64
Tabulka 29: Porovnání zdanění živnostníka na základě stávající úpravy a návrhu autora.	65

Seznam grafů

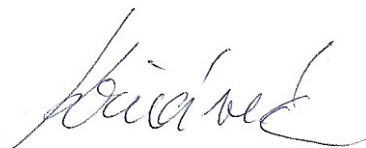
Graf 1: Vývoj průměrné mzdy ve vybraných letech	54
Graf 2: Porovnání hrubé a čisté mzdy ve vybraných letech.....	54
Graf 3: Vývoj příjmů z DzPFO města Šumperk ve vybraných letech	59
Graf 4: Vývoj podílu DzPFO na celkových příjmech města Šumperk	60

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на ве́домі́, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 22. dubna 2014

.....
Bc. Jiří Krňávek

Seznam příloh

- Příloha č. 1:** Vývoj daně z příjmů v letech 1945 – 1992
- Příloha č. 2:** Historie daní
- Příloha č. 3:** Osvobození od daně v roce 2014
- Příloha č. 4:** Co není předmětem daně v roce 2014
- Příloha č. 5:** Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti v roce 2014